

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GEAL,
CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3867 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) IX. BUENOS AIRES, 30 DE DICIEMBRE (DECEMBRA) DE 1938 Núm. (Štev.) 102

NABOČNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

Hitlerjevi nameni in narodne manjšine

Čeprav vsi pametni ljudje vedo, da je Hitler s preračunljivo opreznostjo zagotovil češkoslovaški kulturno, politično, gospodarsko in narodno svobodo, je vendar njegov apel Nemcem za popolno narodno združbo dobil mogočen odmev tudi v drugih narodih, ki so v Evropi skoro vsi več ali manj razkosani. Hitler, ki je kot Mussolini dober poznavalec ljudi, je takoj poslal svoje agente ter jih tudi primerno finančno podprl, da razgibajo to akcijo.

Ni še tako dolgo tega, ko je bila vsa Slovenija čez mejo do Trsta preplavljena z nemškimi propagandnimi letaki, ki so obljubljali vse mogoče in nemogoče, a brez dvoma tudi nekaj, kar so posebno primorskim Slovincem hoteli dati, to je: narodno, kulturno in politično svobodo. Vse to česar sedaj Slovenci pod Italijami.

Slovinci s severne štajerske in tudi od drugod, ki se še niso povsem otrgali nemčurstva, so vneto sledili dogodkom v Evropi in so bili že kar veseli nemških obljub. In mogoče še veliko bolj, ali vsaj z bolj opravičnim vzrokom, so se vsake spremembe veselili primorski Slovenci, pa četudi bi jo sam hudič na repu privlekel.

V Sloveniji so pričeli rodoljubi s potrebno propagando in dokazi v smislu jugoslovanstva za obstoj in bodočnost naroda. A v Mariboru je bil v tem smislu napovedan celo obod, ki ga je bil napovedal sam notranji minister Korošec, a je bil prepovedan z motivacijo, da je preblizu sosedove meje. S tega se vidi, kako daleč je segal nemški vpliv. Jugoslavija pa se je bila odločila vse na lep način poravnati, ker je pač poznala nemške namene in ni hotela za takšno ceno biti sovražno razpoložena napram Italiji.

Mussolini tudi ni bil slep ter je jasno videl, kam teži Hitlerjeva namera. Zato se je bil pod pritiskom odločil vrniti nekoliko naravne svobode primorskemu ljudstvu, ki je tudi to dr. bitnico sprejelo, a pomiriti in zadovoljiti se noče, ker se ne more. Ljudstvo je instinktivno dobilo novega upanja, da mu bo končno vendarle zasijala zarja svobode, dasi teh trenutnih olajšav ne zna tolmačiti, čemur se ni čuditi, kajti nikogar ni, ki bi jim raztolmačil. Niti o tem niso pravilno poučeni, kakor sklepamo iz pisma, ki jih pošiljajo svojim v Argentino, kaj je res resnično na apelu, ki ga je bila Italija izdala vsem emigrantom za povratek v domovino odnosno v nje imperij, ker pišejo, da se veselijo, ker se bomo kmalu vsi vrnili, odnosno, da se bomo morali vrniti. V našem listu smo o tej zadevi v eni prejšnjih številkih podrobneje pisali ter raztolmačili našim ljudem, koliko je na tem resnice.

Kot smo v začetku rekli, je Hitler v vseh državah, kjer ima Nemčija manjšine, zanetil iskro gibanja za celotno narodno osvoboditev. O tem gibanju je tudi poročal v tukajšnje liste neki Sulzberger iz Trsta, (ki je bil prav te dni sprejet v avdienco pri ministrskemu predsedniku Stojadinoviću) in smo tudi v našem listu v eni prejšnjih številkih o tem poročali. Seveda so v vsaki državi po svojem okusu to gibanje tolmačili. To težja po narodnem zedinjenju vseh razkosanih narodov, ne samo nemškega, živi, ne glede na to, da je dala največ povoda za to ravno Nemčija, dasi vsi vedo, kakšne namene da ima.

Hitler jetakoj spoznal, da je nje-

Napeti odnošaji med Francijo in Italijo

FAŠISTIČNA KAMPANJA ZA NOVE TERITORIJALNE PRIDOBITVE V AFRIKI NA RAČUN FRANCIJE — RIMSKA VLADA JE ODPOVEDALA POGODBO, SKLENJENO Z LAVALOM — FRANCIJA NAMERAVA ODPOKLICATI SVOJEGA POSLANIKA V RIMU IN POŠILJA OJAČENJA V AFRIKO

Evropi ni usojeno, da bi vsaj nekoliko mesecev v letu živela v miru. Komaj so si ljudje oddahnili od velike nevarnosti, ki je pretela Osrednji Evropi za časa takozvane sudetske krize, ko se sedaj pojavljajo novi vzroki vznemirjenja. Odnosi med Rimom in Parizom, o katerih je svet mislil, da se bodo na lep način uredili, potem ko je Francija priznala aneksijo Abesinije po Italiji, so postali v zadnjih časih tako napeti, da francoski tisk brez prikrivanja izraža svojo bojazan, da Italija vpade s svojo kolonijalno vojsko v katero izmed afriških dežel, ki so v francoskih rokah.

Svet prisostvuje tedni novemu poglavju politike ustrahovanja, ki so jo totalitarni režimi začeli najprej z uspehom izvajati v notranji politiki in ki jo sedaj uveljavljajo tudi v mednarodnih odnošajih. Mir je za demokratične režime dragocen in zato si predstavniki takih režimov, kakor smo nešteto videli v povojni dobi, na vse načine prizadevajo, da bi ga ohranili mnoge žrtve so v ta namen že doprinesli in marsikatero ponižanje pretrpeli. Pri totalitarnih režimih je stvar drugačna. Eden izmed prvih predstavnikov fašizma, Mussolini, je že javno govoril in pisal, da je vojna koristna, ker nje požrtvi, mu da novo moč in ustvarjajočo silo, dočim dolge dobe miru narode pomehkužijo ter so vzrok njihovega propadanja. In tako je Evropa danes razdeljena na dva tabora: eden se vojne boji, drugi pa z njo straši.

Politika ustrahovanja, ki jo je v mednarodnih odnosih uvedel fašizem, je bila posebno v letu 1938 nad vse uspešna. Z grožnjami, da sproži vojno, je Nemčija čez noč priključila Avstrijo in brez najmanjših žrtve zasedla Sudete; iz v vojni poražene države, ki jo je Versailleska pogodba tiščala k tlom, je postala večja in močnejša država, nego je bila kdaj prej.

Ljudje, ki so posebno za časa avstrijske krize gledali na razvoj dogodkov, so se začudeni izpraševali, kako more Italija tako hladnokrvno molčati, ko Nemčija širi svoje meje v italijansko interesno območje. Evropa takrat še ni bila pozabila, kako

se je bil Mussolini "simbolično" postavil za pokrovitelja neodvisne Avstrije, ko je zlezel na Brenner in z odločno gesto ter hudim pogledom iztegnil svojo roko nad bivšo habsburško deželo. V Rimu so pač takrat spoznali, da jim drugega ne kaže nego lepo molčati in čakati na ugodno priliko, da tudi sami, na isti način — t. j. s politiko ustrahovanja — nekaj pridobe za Italijo.

Izgleda, da so se sedaj v Rimu odločili, v kateri smeri bodo izvajali to svojo politiko. Pred nekoliko tedni je zunanji minister Ciano govoril v Parlamentu. Neka njegova namigavanja so dala fašističnim parlamentarem povod, da so začeli vpiti: "Tuniz!", "Korzika!", "Nizza!" ter s tem pokazali, kaj in kako mislijo o "prirodnih pravicah Italije", ki jih je bil omenil zunanji minister. Kdor ve, kako skrbno je v fašističnih režimih organizirana vsaka manifestacija, nima niti najmanjšega dvoma, da so v parlamentu kričali tako, ker jim je bilo tako naročeno "od zgoraj". Vlada je hotela videti, kakšen vtis bo to naredilo v svetu in radi tega ni hotela takoj priznati, da goji neke načrte na račun Francije. Ciano je francoskemu poslaniku, ki je bil takorekoč komaj prišel iz Berlina v Rim ter obenem s svojimi akreditivi prinesel tudi pristanek Daladierove vlade na aneksijo Abesinije, zatrjeval, da vlada ni odgovorna za spontane manifestacije "zastopnikov ljudstva". Seveda je bil to le izgovor. Ves italijanski fašistični tisk, ki o zunanje-političnih zadevah piše zmerom le tako, kakor mu je naročeno "od zgoraj", je začel ljudstvu dokazovati, da bi Francija morala Tuniz odstopiti Italiji, ker so italijanski izseljenci največ pripomogli k razvoju tega ozemlja, nad katerim ima Francija sedaj mandat prepričevali so čitatelje, da sta Korzika in Nizza italijanski in da ima Italija, sedaj ko je zasedla Abesinijo naravno pravico do Džibutija in železnice, ki vodi iz tega mesta v Addis Abebo.

Na obeh straneh je prišlo do demonstracij, ki so bile deloma burne, deloma pa tudi humoristične, kakor je bila na primer ona, ki so si jo privoščili pariški študentje, ko so

v sprevedu nosili table z zaključivimi napisi "Hočemo Vezuv!", "Hočemo Benetke!". Pariška vlada je brž hitela izjavljati, da je pripravljena pogajati se z Italijo o katerikoli zadevi, vendar pa da ne bo odstopila zlepa niti pedi svoje zemlje.

Odnosaji med obema vladama so se stalno slabšali in 17. t. m. je minister Ciano sporočil Franciji, da Italija odpoveduje pogodbo, ki sta jo leta 1935 sklenila v Rimu Mussolini in Laval. Stem je ustvarjena možnost novih resnih zapletljajev, ker Francija smatra, da so z italijansko odpovedjo prenehale tudi vse ugodnosti, ki jih je Laval priznal Italiji z rimsko pogodbo. Te ugodnosti se tičejo predvsem Italijanov v Tunizu in nekaterih ozemelj v Afriki, ki jih je Francija odstopila Italiji.

Francoski listi brez prikrivanja izražajo bojazan, da bo Italija izkoristila veliko številčno premoč svoje kolonijalne vojske za to, da zasede kakšen del francoskega afriškega ozemlja ter postavi pred dovršeno dejstvo tako Francijo kakor g. Chamberlaina, ki se sedaj pripravljajo na pot v Rim, kjer bo skušal od Mussolinija izvedeti, kako bi se tudi ta nova nevarnost za mir odstranila.

Zadnje vesti iz Pariza zatrjujejo, da se je italijanska vlada že nekoliko odločila, kaj bo zahtevala: Predvsem obširno avtonomijo za Italijane v Tunizu, kar bi mogel biti uvod za poznejše temeljitejše zahteve v korist Italije; poleg tega bi morala Francija dovoliti, da se Italijani brez slehernih omejitev smejo naseljevati v Tunizu in kupovati zemljo za obdelovanje. Ta druga zahteva samo izpolnjuje prvo in podkrepila domnevo, da hoče Italija samo še bolj utrditi svoj položaj v tej deželi. Nadalje bo Italija baje zahtevala, da ji Francija odstopi Džibuti, pristanišče Abesinije, in da ji proda železnico, ki vozi v Addis Abebo. Končno bo rimska vlada še zahtevala soudeležbo pri upravljanju Sueškega prekopa.

Doslej še ni znano, s kakšnimi grožnjami bo Italija skušala udeležiti te svoje zahteve. Na vsak način pa izgleda, da se je začelo sedaj odigravati novo poglavje politike ustrahovanja. In najbrž se bo tudi v tem slučaju zaključilo tako, da bo mir ohranjen na stroške onih, ki se vojne boje.

Francova ofenziva

General Franco, ki je pri nekaterih smatran tudi za krščanskega vojskovodjo, je prav za božične praznike pripravil Špancem krvavo veselje. Prišel je z veliko ofenzivo ter je pognal v boj vse svoje in tuje polke, ki pa niso mogli doseči željenega uspeha, četudi so se na nekaterih krajih pomaknili nekoliko naprej. Iz Burgosa javljajo, da je ofenziva s tem zaključena.

Republikanci so v splošnem zadržali Frankove čete, ki so sestavljene iz Marokancev, Italijanov, Nemcev in deloma iz Špancev.

Kot poročajo, vlada med španskimi nacionalisti veliko nezadovoljstvo ter so se bili že parkrat dvignili zoper generala Franca, a se mu je bilo upor posrečilo zadušiti. Ljudstvo pod Francovo oblastjo je namreč spoznalo, da je general Franco v resnici v službi Mussolinija in Hitlerja in take Španije, ki bi bila

govo geslo, zedinjenje narodov, doblo po vsej Evropi velik odmev, kar seveda hoče izrabiti svojim gospodarsko-imperjalnim namenom v prid. Mussolini bi seveda rad. Hitlerju zmešal štrono, a nima zato dovolj sredstev na razpolago, ker sta mu okupiranje Abesinije in sedaj isto prizadevanje v Španiji, preveč požrli. Edini, ki je Hitlerju zadal velikanski moralen in materialen udarec, je Roosevelt, ki se mu je posrečilo raztegniti svoj vpliv tudi na Srednjo in Južno Ameriko. Hitler je že spoznal poraz, ter je pričel delati na vse načine, da reši, kar se rešiti da.

Brez dvoma pa je Hitler Ukrajincem, ki so pod češkoslovaško, Poljsko, Romunijo in Rusijo, vtilil največ poguma za zedinjenje. To opažamo tudi tu v Argentini, ko so te dni po vseh ulicah nalepljeni tozadevni lepaki. O ukrajinskem vprašanju smo v našem listu že v zadnji številki obširneje pisali.

Res bi bilo žalostno, če bi si Rusija, Poljska, češkoslovaška, Jugos-

lavija in Bolgarija ne znale medsebojnih manjšinskih problemov same zadovoljivo rešiti ter bi jih moral k temu nekdo drugi prisiliti. Takega sporazuma sovražniki Slovanov seveda ne marajo. Zato vedno ščuvajo in podkupavajo kogar morejo in ima vpliv, da se medsebojno grizemo, kajti oni dobro vedo, da samo v naši neslogi jim je nadvlada nad nami mogoča. Upamo pa, da bo začel veti med Slovani nov duh bratstva in sloge, ki bo končno prinesel svobodo tudi nam primorskim Slovincem in vsem zatiranim. Hitlerju pa moramo biti skoro hvaležni, ki je prvi dal praktične pobude za zedinjenje vseh narodov v svoje narodne celote.

V Evropi so velika neozdravljiva vprašanja, ki so vzrok besnega nacionalnega šovinizma in velikanskega oboroževanja, kakršnega še ne pomni svet. V Španiji je ta čas samo majhna predigra evropskemu vojnemu grozodejstvu, vendar narod dobesedno izkrvaveva v bratomornem klanju na tleh svoje rodne zemlje in domovine.

Srečno in veselo novo leto želi vsem našim izseljencem

Uredništvo in uprava
"Slovenskega lista"

odvisna od tujih vlasti tudi najzagrizenjši nacionalist odklanja.

Iz Združenih držav, Argentine in drugod so poslane razne organizacije velike svote republikanskemu ljudstvu v pomoč, a vlade v demokratičnih državah niso drugega dosegle, kot da so morali repub. opustiti vse tuje prostovoljce, medtem ko sta Italija in Nemčija še izdatneje podprli generala Franca. Kako bo končala bratomorna vojna v Španiji, ni mogoče prerokovati.

Italija in Sueški kanal

V zadnjem času postajajo italijanske zahteve so priznanju soudeležbe Italije v upravi Sueškega prekopa čim dalje bolj glasne. Italijanski listi prinašajo obširne članke in dokazujejo, da fašistična vlada popolnoma upravičeno zahteva v upravi družbe Sueškega prekopa zase tako mesto, kot ji pripada glede na promet in visoke zneske, ki jih mora Italija plačevati za plovbo skozi Sueški kanal in ki so posebno občutno narasli med in po abesinski vojni. Fašistični krogi in po njih vodilni italijanski listi in revije poudarjajo, da to vprašanje ni niti politično niti strateškega značaja, temveč, povsem gospodarsko. V italijanskih uradnih krogih izjavljajo, da se bodo razgovori glede tega vprašanja pričeli čim nastopi svoje mesto novi francoski poslanik v Rimu. Za pregovore je pač najboljši merodajna Francija, ker je 51 odstotkov vseh akcij v rokah francoskih kapitalistov, dočim imajo Angleži le 44 odstotkov. Italija je že z italijansko-angleškim sporazumom 16. aprila t. l. dosegla od Anglije, da je prinala konvencijo o internacionalizaciji Sueškega prekopa iz leta 1880. Italija zahteva, da se režim, ki ga je uvedla Sueška družba pri upravljanju prekopa, prilagodi novim razmeram posebno se zavzema zato, da se znatno znižajo pristojbine za plovbo parnikov skozi prekop. Italijanski listi prinašajo podatke o dogodkih, ki jih ima Sueška družba od pristojbin na morsko plovbo. Tako je v l. 1936. dohodek pristojbin znašal 988 milijonov frankov, dočim so stroški za vzdrževanje kanala v istem razdobju znašali le 203 milijonov frankov. V l. 1937. so dohodki znatno poskočili in to na 1 milijardo 454 milijonov frankov, dočim so stroški za vzdrževanje znašali le 303 milijonov frankov. Listi povdarjajo, da so na ta način delničarji Sueške družbe zaslužili na vsaki delnici od 250 frankov nominalne v letu 1936. 600 frankov dividende, v l. 1937. pa se je ta dividenda zvišala na 820 frankov za vsako delnico.

Italijanski listi povdarjajo tudi, da bi z reorganizacijo režima in s tem, da se postavi Sueška družba pod mednarodno kontrolo in jo tako prisilili na znižanje pristojbin, imele koristi vse države, ki pridejo v popošte za plovbo skozi Sueški prekop, prizadeti bi bili le soudeleženi finančniki. Revija "Azione Colonia-

SLOVENC! SILVESTROVO BOMO PRAZNO VALI LETOS V DVORA NI, UL. ACEVEDO 1353. PRIDITE!

Argentinske vesti

Protizakonita policijska samooblast

Ne samo v Argentini, marveč po vseh državah, si policijski uradniki samovoljno prisvajajo oblast nad jetniki, ki so po pravici ali krivici osumljeni krivde. V nobenem slučaju pa nima policija pravice delati nasilja nad nikomur ali izsiljevati priznanje, ker to spada v področje sodišča.

Ni dolgo tega, ko je bilo argentinsko časopisje javno nastopilo proti samovoljnemu postopanju policijskih uradnikov, tembolj, ko se je bilo izkazalo, da je mnogo nedolžnih ljudi bilo po njem krivdi in zanižnosti dolgo leto po nedolžnem v ječi. A ne samo to, bili so tudi večkrat pretepeni in se je nasilno ravljalo z njimi, dokler niso podpisali krivde, ki jo nikoli niso napravili niso, a policija je morala imeti v rokah "dokaz".

Tak slučaj se je bil zgodil te dni v Cordobi in lastnikom opekarne Vidonijem, ki ga je bila policija obdolžila, da je sodeloval pri umoru Martite Stutz. Dobili so bili v njegovi opekarni, v peči, nekaj kosti in podobno kostem, ki da so bile od ljudi, kar pa so strokovnjaki dognali, da so bile od živali in drugo pa sploh kosti niso bile. Vidonija pa je policija medtem na vse načine mučila, da bi priznal, da so v njegovi opekarni sežgali nesrečno Martito, kar seveda ni mogel priznati, a so ga toliko časa mučili, da je nazadnje res priznal in podpisal ter je za posledicami mučenja te dni umrl. Strokovnjaki pa so po neje dokazali, da kosti niso bile od človeka. A Vidoni je mrtev!

Vidoni je bil torej spet nova žrtev policijske brutalnosti in nedovoljenega postopanja napram jetniku, četudi bi bil kriv, a se je izkazalo, da je bil nedožen. Cordobska policija je ostala torej pred javnostjo poniževalno razgaljena in osramočena, a je vprašanje, če bo krivec, ki so Vidonija umorili, zadela zaslužena kazen. Imamo pa vsekakor nov dokaz, da policiji ni ravno na tem, če dobi pravega kriveca ali ne, samo da more nekoga prisiliti z mučenjem, da dejanje prizna, potem se pravi zločinec lahko svobodno kreta in niti ni izključno, če ni v zvezi s samo policijo.

Ravno ta slučaj pa nas spet potrjuje v mnenju, da v današnji skrahiran kapitalistični družbi nihče ne čuti odgovornosti pred vestjo, samo da je njegovi časti, ugledu in imetju zadoščeno, pa so lahko svojemu bližnjemu še tako velika krivica goji. Prav nič ni čudnega tedaj, če si delavno ljudstvo skuša poiskati pravice in zadoščanja samo, kajti današnja družba ščiti zločince vseh vrst in se ima poštenega človeka skoro za bedaka.

le", dnevnik "Popolo d'Italia" in drugi trdijo v svojih razpravah o tem vprašanju, da je sedaj nastopil trenutek, ko se mora to vprašanje z italijanske strani sprožiti z mednarodno razpravo in na mednarodni osnovi tudi rešiti.

Argentinske železnice

V gospodarskem letu 1937-38 so imele argentinske zasebne železnice 400,7 milijona argentinskih papirnatih pesov dohodkov, lani pa 458,9 milijona, torej je bilo za 12,3 odstotka manj dohodkov kot prejšnje leto. Dohodki so se zmanjšali zaradi manjšega tovornega prometa, ki je pa posledica letošnje slabe letine, a osebni promet se je le neznatno povečal. Gospodarsko leto 1936-37 pa osvojila oja opozna opaazi opa opa vprav v drugi polovici 1936 in prvi polovici 1937 izvažali velikanske množine pšenice, koruze in lanu. V drugi polovici 1937 pa je nastal neprimeren zastoj, kar se je prvi polovici 1938 zaradi slabe letine še poslabšalo.

Angleške zasebne železnice v Argentini so štiri velike družbe: Južna železnica, Central Argentina, Pacifico in Zahodna železnica. Dalje sta še dve manjši železniški družbi: Entre Rios in Nordeste Argentino. Vse te družbe so vzele v letu 1937-38 kar 91,6 odstotkov vseh dohodkov zasebnih železnic v Argentini. Od splošnega osebnega prometa odpade na angleške železnice 97,7 odstotka dohodkov.

ITALIJANSKE VOJNE LADJE PRISPELE V TUKAJSNJE PRISTANIŠČE

Okrog 5 ure popoldne v torek, sta dospeli v tukajšnje pristanišče ital. vojni ladji "Eugenio di Savoia" in "Emanuele Filiberto Duca d'Aosta", katerima poveljuje admiral Somigli. V pristanišču se je zbralo mnogo članov ital. kolonije, kakor tudi drugega občinstva. Novinarji tukajšnjih listov so posetili admirala, katerim je izavil, da ital. mornarji niso prišli sem, da bi delali politiko, ampak so prišli v prijateljski misli. Z ozirom na dogodke v Montevideu, je admiral Somigli rekel, da so bili italijanski mornarji, pri svojem sprehodu po mestu izzivani.

Listi pa so poročali, da je bilo ravno nasprotno, da so Italijani s svojim obnašanjem izzivali. Ladji ostaneta tu do 3. januarja, na kar odplujeta v Puerto Belgrano. V istem času, kakor italijanski križarki, je priplula tudi severno-ameriška križarka "Phoenix".

MARTA STUTZ

Policija, ki je mislila, da ima zadevo, ki se tice ugrabljene Marte Stutz, že rešeno, je sedaj še vedno tam, kjer je bila prve dni. Vsa njena prizadevanja, da bi našla ugrabitelja in dognala kje je ugrabljena deklica, oziroma kaj se je z njo zgodilo, niso prinesla zaželjenega uspeha. Tako je morala izpustiti na svobodo večino osumljencev, pet od njih pa je prišlo v preiskovalni zapor, ki so: Antonio Zabala, Domingo Sabattino, Angelica Mey Caranza, Angela Oliveiro in Amelia Risler. To je ves uspeh, ki ga je dosegla policija po več kot mesec trajajočem velikem trudu, ne da bi se mogla poonašati s kakim gotovim uspehom.

Pač pa so v cordobski policiji sami prišli prav nečedne stvari na dan, katere bodo imele še dalekosežne posledice, tako v policiji kakor pri vladi. Drugi policijski načelnik

Carlos Faziu, ki je baje zapleten v to zagonetno zadevo ter osebni Zabalo prijatelj, je že odstavljen. Čuje se pa, da bodo odstavljeni skoro vsi policijski funkcionarji. Humberto Bidone, katerega sta Barrientosa obdolžila, da je Marto sežgal, je na težkih poškodbah, katere mu je zadala policija, izdihnil. Pokopan je bil v torek na pokopališču San Jeronima.

Vsa ta zadeva je nekam skrivnostna. Zopet je začelo prevladovati mnenje, da je Martica živa. Policija jo sedaj išče v Mar del Plati. Mogoče jo bo našla.

PODALJSANJE PODZEMELJSKE ŽELEZNICE

V sredo je bil otvorjen že drugi del podzemeljske železnice Chadopyf in sicer od Aguera do trga Italija. Otvoritvi so prisostvovali razni občinski funkcionarji, kakor tudi drugi upravitelji Chadopyfa in tramvajskih družb.

Belorusi

Belorusi živijo na zapadu Rusije ob meji Poljske ter imajo svojo provinco z glavnim mestom Minsk. Ruskih izseljencev ni nikjer, izven o njih, ki so pobegnili pred sovjetkim režimom, a so se nekateri že vrnili. Ruski emigrantje se sami se imenujejo "bele" Ruse, da se razločijo od svojih "rdečih" bratov. Belorusi in "beli" Rusi torej nimajo nič skupnega, čeprav je mnogo ubežnikov tudi iz beloruske province, a so tudi od drugod.

Ruski emigrantje izdajajo tu v Argentini tri liste, ki so pisani v cirilici, in so vsi proti sovjetskemu režimu, a se tudi za nekdanji carističen režim ne ogrevajo. Nekateri teh urednikov osebno poznamo. Ukrajinci iz Poljske pa izdajajo štiri liste in sta dva izmed teh pomembnejša. Oba sta sicer za združitev Ukrajine, a eden simpatizira s sovjetkim sistemom in nima nič proti temu, če bi ostala združena Ukrajina v mejah Rusije, seveda s svojo lastno avtonomijo, medtem ko drugi list podpira stremljenje popolne neodvisnosti in bi se menda na ljubo temu tudi Hitlerju udinjili. Tudi nekatere urednike teh listov poznamo.

ŽALOSTNA VEST IZ RIHEMBERKA

Naše naročnice Leopolda Turk poročena Roje in Valerija Turk poročena Krševan, so dobile od doma žalostno vest, da jim je umrl oče Ivan Turk dne 25. novembra t. l. Po precej dolgi bolezni v želodcu se je moral podvreči operaciji, kateri je tudi podlegel.

Našim naročnicam kakor tudi ostali družini v domovini izrekamo naše iskreno sožalje.

OBED ZA UBOŽNE

V nedeljo opoldne je bilo v hotelu za priseljence, v novem pristanišču, pogoščenih čez 2000 ubožcev, obed jim je pripravila Ustanova kardenala Ferrarija.

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Rojaki
Predno si naročite obleko
OBIŠČITE
KROJAČNICO
Cirila Podgornik
ki Vam nudi najboljšo postrežbo v vseh ozirih.
CENE ZMERNE
TINOGASTA 5231
Villa Devoto

Minister Cvjetiša s člani kolonije Paz v pred Jugoslovanskim domom v La Boliviji

DOMAČE VESTI

ZAHVALA

Slovenski pogrebni zbor, ki je sestavljen iz mojih vaščanov in Josipa Lojka pod vodstvom Cirila Jekšeta mi je poslal z Božičnimi in novoletnimi voščili znesek od \$ 20.— (Dvajset) za kar se vsem na tem mestu srčno zahvaljujem.

Kako gane tak dar človeka, ki se nahaja v Cordobi čakajoč na ljubo zdravje v Sanatoriju Santa Marija, menda ve samo tisti, ki je kdaj skušal trpljenje bolezni. Zato ponavljam: naj vsem povrne ljubi Bog.

Vsem čitateljem in ostalim prijateljem voščim srečno in veselo novo leto.

Alojz Birsa, doma iz Ribemberka.

NOVO PRIZNANJE

Firma Delpini, Sulčić in Bes je dobila prvo občinsko nagrado za najboljše procelje v Buenos Airesu, za leto 1937, in sicer zlato kolajno in diplomu. Občinska komisija strokovnjakov je soglasno ugotovila, da je procelje velike tržnice "Mercado de Abasto Proveedor", najlepše procelje od vseh, kar jih je bilo dogotovljenih v Buenos Airesu v zadnjem času. Ker je bilo mnogo tekmovalcev, je to priznanje tem bolj pomembno. Rojaku arh. g. Viktorju Sulčiću, ki je član zgoraj omenjene firme in ki je projektil procelje, iskreno čestitamo k temu novemu uspehu.

HIMEN

V soboto sta se poročila gđna Milka Cigoj, doma iz Malovšca na Vipavskem in g. Grgič Avgust, iz Pliškovic na Krasu. Svatba se je vršila v GPDS, v Villa Devoto, katerega član in odbornik je ženin, nevesta pa je naročnica našega lista. Na svatbo je bilo povabljenih zelo veliko sorodnikov, prijateljev in znancev, kakor tudi sourednik in upravnik našega lista. Povabljen je bil tudi društveni zbor GPDS, ki je lepo zapele več naših lepih pesmi.

Bilo srečno!

ŽALOSTNA VEST

Pred kratkim je umrl v Vrtovinu

na Vijavskem, v visoki starosti Andrej Kandus. Doma zapušča ženo in odrasle otroke, tu v Argentini pa sinu.

Naj mu bo lahka domača zemlja, preostalin pa naše sožalje!

HIMEN

Prejšnjo soboto se je poročil naš primorski rojak Franc Gregorič iz Vogrskega z našo priljubljeno rojakinjo doma iz Dobrave, Slavico Gregorič.

Ta dan se je tudi vršila v lepih restavracijskih prostorih rojaka Ludovika Gregorič v Villi Devoto svatba, katere se je udeležilo veliko število domačinov — Prvačkovec in Ogrinov ter drugih prijateljev in znancev.

Novoporočencema naše iskrene čestitke.

IZ UREDNITVA IN UPRAVNIŠTVA

S.D.D. Triglav. — Ono je naša dolžnost. Hvala za novoletno voščilo. Eliako želimo tudi vašemu društvu v novem letu obilo uspehov.

Nepodpisani. — Kdor skriva svoje ime, nima čiste vesti. Dpisov brez podpisa ne upoštevamo. Pozdrav!

Družina M. Berisso. — Kakor želite, naslov spremenili. Pozdrav!

Neimenovana. — Svoto \$ 10.— smo prejeli v redu ter bomo napravili kot želite. Sprejmite tudi Vi naše pozdrave!

J. M. Capital. — Glede naročnine napravite kot vam je prikladnejše. Srečno novo leto tudi Vam!

A. S. Cinco Saltos. — Dobite pismo. Srečno novo leto Vam in vaši družini!

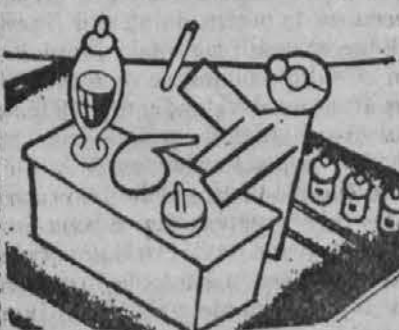
Luis R. in Jakob F. — Prejeli naročnino v redu od g. Laknerja na Banki Germaniko.

KOLENDAR SLOV. LISTA

Sporočamo vsem oglaševalcem stenskega koledarja, da ta izide prihodnji teden. Za ta teden ga nismo mogli zdati, ker se je zadnje dni nabralo toliko oglašvalcev, da nikakor ni bilo mogoče vseh oglasov izvršiti. Ob enem pa opozarjamo tiste obrtnike, ki bi želeli oglas v koledarju, da nam nemudoma javijo.

Francišek Hušpaur

DIPLOMIRANI LEKARNAR
IN KEMICAR

izvršuje vsakovrstne kemične analize po zelo nizkih cenah, svojim stariim klientom pa popolnoma brezplačno. Odjemalcem iz notranosti dežele pošilja analize potom pošte. Prepričajte se o svojem zdravju, analizirajte si kri in orino!

FACUNDO QUIROGA 1441
DOCK SUD

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse preuredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak prepričal o mojih neprekošnjivih izdelkih.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

CON FRIO, CON CALOR

B E B A

QUILMES ;LO MEJOR!

KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

Vam nudi najboljše angleško blago (SUPERLAN)

Izdelujem moške in ženske obleke. — V zalogi imam za 1938/39 leto tudi vsakovrstnega pomladanskega in poletnega blaga: za moške \$ 55.— za ženske \$ 45.—

Za obilen obisk se priporoča rojakom in rojakinjam

STANISLAV MAURIČ

DONATO ALVAREZ 2059
pol kvadre od Av. San Martin — Bs. Aires

Vesti iz organizacij

IZ ROSARIA

VOŠČILO K NOVEMU LETU

Odbor S.D.D. Triglav vošči vsem članom in članicam ter prijateljem društva, veselo in srečno Novo leto.

Tem potom vladno vabi na zabavo s kinčanjem (baile de cotillón) ali maškarni ples, ki se bo vršil v nedeljo dne 15. januarja v občirni in hladni dvorani v ul. 1 de Mayo 1159. Začetek bo točno ob 6 uri pop. in bo trajala zabava do 11 ure. Ni treba še posebej opominjati, da bo društveni bufet z vsem potrebnim dobro založen.

Vstopnina, nečlani \$ 1.—. Člani, ki so v redu z društveno članarino so prosti vstopnine.

Odbor.

ZAHVALA

Odbor S.D.D. Triglav se najtopleje zahvaljuje za darovano opeko, prijatelju Francu Vidmar in Juriju Bernič, ki sta darovala za zidanje Slovenskega doma vsak po 500 opek.

Jugoslovanski dom na Dock Sudu

Te dni se bo sestal odbor za zgradbo Jugoslovanskega doma na Dock Sudu, ki bo določil dan, na kateri naj bi bil položen temeljni kamen za to zgradbo.

V pošteb bi prišla dva dneva. 29. januarja ali 5. februarja.

V teh dneh namreč jugoslovanski narod proslavlja spomin dveh velikih narodnih učiteljev — Strossmayerja in Sv. Save. Ker bo tedaj v domu poslovala tudi jugoslovanska šola, si je odbor izbral ta dva dneva, o katerih pa se bo razpravljalo te dni in končno določilo dan.

Izlet v Ramos Mejía

Na Božič nas je bil povabil večjo družbo v Ramos Mejía naš rojak in naročnik lista, Antonič Josip, ki je zaposlen kot vrtnar in oskrbnik v velikem angleškem zavodu Ward.

Tako lepega dne že dolgo nismo meli. Ko smo se res najedli izvrstne ga "asada" ter ohladili grlo z mrlim pivom, smo se zleknili v senco dreves: hrasta, bora, palme, oljke, oranže in drugih evropskih in tukajšnjih dreves po katerih so žvrgoleli ptički ter obujali spomine iz naše mladosti. Kot argentinsko ljudstvo priseljeno od vseh strani in narodov, ki pa se skladno in brez sovraštva sporazumeva v vseh željah in potrebah, tako se mi je zdela tudi ta čudna mešanica zbranih dreves. ki so samo nekatera domača, ostala pa priseljena od bogve odkod, kakor mi.

Usoda izseljencev je mnogokrat bridka. Kolikokrat se nam stoži po domu po domačih tratah in gozdu in da nam je lažje, je izseljenec, morda

"Slovenski Dom"

PROSVETNO, GOSPODARSKO IN PODPORNO DRUŠTVO

V A B I

NA VELIKO ZABAVNO PRIREDITEV

SILVESTROVEGA VEČERA

ki se bo vršila v dvorani CENTRO ARMENIO ul. ACEVEDO 1353

Začetek točno ob 21 uri.

Pridite vsi da boste pozabili na vse neveselosti starega leta ter boste v najboljšem razpoloženju in veselim srcem pričakali

NOVO LETO 1939.

Spored

1. Koračnica — Svira orkester.
2. V. Vodopivec: "VOJACI NA POTU" (moški zbor)
3. Hubad: "ŠKRJANČEK" (mešan zbor)
4. Sihrl: "STRAŽA SLOVENSKA NA PLAN" (moški zbor)
5. A. Nedved: "NAZAJ V PLANINSKI RAJ" (mešan zbor)
6. Solospjev: poje S. Furlan.
7. A. Čehov:

"SNUBAČ"

Zabavna šala v enem dejanju.

8. SLOVO STAREGA LETA IN PRIHOD NOVEGA (živa slika)
9. NOVOLETNI POZDRAV IN VOŠČILO

Po sporedu prosta zabava in ples do jutra Bogat srečolov

Opozorite tudi vaše prijatelje in znance, DA BO NAJBOLJ VESEL SILVESTROV VEČER na prireditvi "SLOVENSKEGA DOMA" v ulici ACEVEDO 1353, tri kvadre od križišča Canning-Rivera.

Odbor

že davno pred nami, presadil tudi drevesa iz domačih na tuja tla, da se v njihovi senci spočije in osveži za novo borbo in trdo življenje.

Tako in podobno smo nabrže mislili, ko smo pristuhnili tajnemu šepetu dreves in žvrgoletju ptičkov. A za sanjarenje ni bilo mnogo časa. Spet smo se vrnili v družbo ter marsikatero veselo in zabavno povedali.

Poleg vesele in korajžne žene ima naš rojak tudi dva vrla fanta, ki je starejši med študenti v zavodu med

prvimi. Med potom domov sem si mislil: Škoda, da imamo v izseljenstvu tako malo in slabo pripravljene terena, da bi mogli naši bodoči izobraženci nam in sebi kaj koristiti, marveč se bodo vsi skušali udniti Angležem, Nemeem in komurkoli, ki mu bo nudil skromnega zaslužka. Takšna je pač naša usoda in bo vedno, če ne bomo skušali napeti vse moči, da se postavimo na lastne gospodarske noge.

Vesoljni potop

(Na Božič, ob 7 uri zvečer, je umrl v Pragi pisatelj Karel Čapek, ki je bil eden najboljših čeških pisateljev. V spomin mu prinašamo spodaj omenjeno črtico, ki smo jo slučajno imeli pri roki. Op. ur.)

Ne vem, ali se še spominjate poslednjega vesoljnega potopa — najbrž se ga ne, zakaj take stvari, kot so pravične kazni in slično, ljudje kaj brž pozabimo. Pa nič ne de, vas bom pa jaz pri tej priliki spomnil nanj. Zgodilo se je pač, da se je Gospod vnovič razjezil nad zlobo človeštva, nad izprijenostjo, strankarstvom in drugimi grehi, in je sklenil, da tega ne bo več mirno gledal. Zatorej je poslal na svet deževje, ki je trajalo štirideset dni in štirideset noči. Meteorološka državna postaja se je sicer izjavila po svoje glede na dež, vendar, ko je vodovje Labe segalo že do Muzejske zbornice, so začeli ljudje govoriti, da to ni nobena malenkost več in da bo to brez dvoma konec sveta. In prav so imeli. En del ljudi se je zatekel v cerkve, nekateri so naskočili banke in so dvigali svoje denarje (pa Bog ve, kaj bi bili z denarjem ob koncu sveta!), drugi spet so popivali in žrlili in so živeli preko svojih razmer kakor prej; mnogi jih je tudi utočilo v barih. Pametni ljudje so si pač dejali, da je treba zoper vesoljni potop kaj ukreniti, na primer, zgraditi nasipe in jezove. Zatorej so se trumoma javljali k delu; toda načrti za te nasipe so obležali v ministrstvu za javna dela in pač še do tega dne niso rešeni. Slednjič so začeli nekateri na lastno pest graditi nasipe, kjer se jim je pač zazdelo. Toda, kaj je vse to zaleglo, ko je vodovje že prestopilo vse bregove in poplavlilo vso deželo in je še venomer raslo. Po drugih mestih, državah in zemljinah ni bilo niti za spoznanje boljše. Bil je pač vesoljni potop, kakor je zapisano. Nihče ni znal stesati barke, zakaj ondodni ljudje ne znajo stesati niti splava, kaj šele barko!

V tem času je živel star gospod, po imenu Kirchner ali Navratil ali kakor že. Kot upokojenec se je posvetil starinoslovju in je venomer iskal kje kake predzgodovinske najdbe. Nekoč so blizu Prage izkopali nekakšne lončene črepinje, ki so imele zareze ali črte bilo jih je menda dvajset. Tedaj si je imenovan gospod Kirchner (ali Navratil) vtepel v glavo, da so ti znaki prastara pisava in da jih bo razbral. Ko jih je razbiral, je dognal ime Samo in še nekaj čudnih imen. Ves nor od veselja, se je usedel in napisal knjigo o "Samovih preostankih", v kateri je dokazoval, da izhajajo njegove črepinje od razbite žare velikega voditelja Sama in da oznanjajo tisti znaki na njej Samov življenje. Učeni starinoslovci so sprejeli to domnevo s porogljivim posmehom na znanje in so izjavili, da tisto sploh ni pisava, marveč je ponesrečen črtkast ornament. Odtlej je gospoda Navratila (ali Kirchnerja) pograbilo smrtno sovraštvo do učnih starinoslovcev in je v nešteto knjižicah dokazoval, kakšni nevedneži da so ti gospodje in da so tiste njegove črepinje zares preostanki Samove žare.

Z vsi ihto se je začel učiti keltskih jezikov in je zatrjeval, da so na črepinjah besede, ki jih je on razvozal, zares keltskega izvora. A kako bi znanstvenike prepričal o kaki stvari, ki je sami še niso dognali? Skratka, znanstvo se ni zmenilo za dokaze gospoda Kirchnerja (ali Navratila). Gospod Navratil je bil s tem osebnostno užaljen in je dalje bojeval svoj srditi boj proti učenim starinoslovcem. Ničesar drugega ni bivalo zanj več na svetu ko napisi na črepinjah in bitka za izčiščenje starinoslovja. Prav tedaj pa je nastal vesoljni potop.

Gospod Navratil (ali Kirchner) je stanoval zunaj mesta blizu vodovoda. Njega ni prav nič brigalo, da je zunaj lilo ko iz škava. Sedel je za pisalnikom in je pisal divjo razpravo zoper profesorja Anderla, ki je bil strokovnjak za keltske grobove. Pisal je in se ni za ničesar drugega zmenil. Ko mu je prišla njegova gospodinja povedat, da je zunaj tako, kot bi bil konec sveta, je zagodrnjal, češ, naj ga pusti pri miru, da za take traparije nima časa. Kaj ga pa briga takale reč, kot je konec sveta? "Jaz bom temu Anderlu že pokazal", je dejal: "tako ga bom raztrgal kakor cunj. Njegovi grobovi", je dejal, "sploh niso keltski grobovi, ampak so čisto navadni grobovi. Pa me bo takle tepec učil o Samovih črepinjah!" — Nakar je gospodinja vrgel ven, češ, da se zdaj ne utegne zabavati, in je pisal dalje.

Čez čas nato je priteknel sosed. Vsi stanovalci hiše da so soglasno sklenili, da bodo zgradili nasip zoper povodenj. "Kakšen nasip, gospod moj?" je rekel gospod Navratil. "Kaj me le brigajo vaši nasipi, gospod?" je zavpil. "Jaz se tu ubijam s tistim bedakom, tistim praznanstvenikom Andrelom, pa tako, da si svoj živ dan ne bo več opomogel od mojih udarcev! Popolnoma ga bom poteptal, onesposobil ga bom in to sem dolžan storiti starinoslovju v prid, veste, gospod! Takle nevednež sploh nima pravice skruniti izumrle narode," je zatullil gospod Kirchner (ali Navratil). "Mene prav nič ne zanima vaš vesoljni potop; prizaneste mi s tem, prosim vas." In se je usedel in pisal dalje. Tedaj je segala povodenj skoraj do polovice Venčeslavovega spomenika.

Slednjič je prihitela sestrična gospoda Navratila. Povedala je, da se bliža konec sveta. Naj le pride, gospod Navratil, k njej, da bodo zbrani ondi sami pravični. "Krasni pravičniki, zares", se je rogal gospod Navratil; "molite, seveda, a nikomur ne pride na mar, da bi se boril zoper tako sramotno praznanstvo, kakršno zastopa tale Anderle! Pustite me že enkrat v miru s svojim konceom sveta! Zaradi mene naj bo desetkrat konec sveta, da bom le tistemu Anderlu z njegovimi keltskimi grobovi kako pošteno zasolil!" — Nakar se je zaklenil, da ga ne bi nihče več motil pri delu.

Vode so se dvigale višje in višje, dokler ni bila vsa zemlja poplavljenjena. Človeštva je bilo konec; nemara je to zaslužilo.

Ko so se vode spet odtekle in so segale le še do mestnega trga, se je pojavil imenovan gospod Kirchner ali Navratil ves z grezom in blatom pokrit na cesti. Pod pazduho je imel polemike zoper profesorja Anderla in je bil hud ko sto sršenov, ker ni mogel dobiti nobene tiskarne, ki bi mu natisnila njegovo brošuro. Ker se je sčasoma človeštvo spet obnovilo, so se novi ljudje čudili, kako je mogel ta gospod Kirchner ali Navratil preživeti vesoljni potop? Ko so ga pa naravnost vprašali, je začuden razprl oči in rekel: "Kakšen vesoljni potop pa? Jaz sem takrat tistega neizobraženega Andrela pobijal. — Pomislite, ta nevednež si je upal ugovarjati mi glede na pisavo na črepinjah!" —

Med nami povedano: prav nič ni bilo čudno, da je gospod Navratil ali Kirchner preživel konec sveta. Saj vsi že zdavnaj vemo, da človeški srd ali fanatizem preživi vse katastrofe in vesoljne potope, in celo konec sveta se ga ne prime.

(K. Čapek)

ODBOROVA SEJA

V torek ob 8 uri zvečer se bo vršila odborova seja "Slov. doma". Pridite vsi in točno!

Vabilo na Silvestrovo

G.P.D.S. v Villa Devoto vabi cenjene rojake in rojakinje na

SILVESTROVO ZABAVO

ki se bo vršila v društvenih prostorih v ul. Simbrón 5148, z zelo pestrim sporedom.

SPORED:

- 1) Nastop društvenega naraščaja.
- 2) Mešan in moški zbor GPDS.
- 3) Slovo starega leta in prihod novega.
- 4) Srečolov z bogatimi dobitki.

Kot ponavadi bo društveni bufet dobro založen.

Za obilen obisk se priporoča

O D B O R

O B J A V A

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

CENTRALA:
Bnó. MITRE 234

FILIALKA:
CORRIENTES 1900

U. T. 33-7013 — Buenos Aires

Naši cenjeni klijenteli in prijateljem sploh, javljamo, da pridružujoč se sklepu vseh bančnih zavodov na tem trgu, bomo počeni od 2. JANUARJA 1939. dalje, POSLUŽEVALI našo cenjeno klijentelo vse delavnike SAMO OD 10 DO 15 URE. (Ob sobotah pa od 9 do 11 ure). Prosi se torej vzeti na znanje, DA DOSEDANJI IZVANREDNI URNIK, KI JE VELJAL ZA NAŠ ODDELEK — NI VEČ V VELJAVI.

Buenos Aires, 29. Decembra 1938.

Slovenci doma in po svetu

VELIK USPEH OBRTNISKE RAZSTAVE

Izreden denarni uspeh so imeli beograjski obrtniki s svojo obrtniško razstavo pred dobrim mesecem na prostoru beograjskega velesejma. Dober obisk in večje podpore s strani raznih zavodov so vrgle skupaj 686.000 dinarjev. Z razstavo so imeli stroškov 536.000 dinarjev. Ostane 150.000 dinarjev pa so naložili v poseben sklad, iz katerega bodo črpali potrebna sredstva za prirejanje poznejših obrtniških razstav v prestolnici.

DOM ABSTINENTOV V BEOGRADU

Dom društev, ki se bore za treznost in proti alkoholu, so odprli 27. novembra v Beogradu. K slavnosti se je zbralo mnogo trdnih abstinentov, ki se bore proti alkoholu kot najhujši socialni bolezni našega ljudstva. Dom je skromen, vendar so abstinenti v dolgih letih vendarle zbrali denar zanj. Večje podpore sta naklonila tudi ministar za socialno politiko Dragiša Cvetković in beograjski župan Vlada Ilić.

DELAVSKE GIBANJE

Po poročilu Osrednje uprave za posredovanje dela je meseca oktobra iskalo dela pri vseh javnih borzah dela v državi 45.030 moških in 7835 ženskih delavcev, torej skupaj 52.865 oseb. S preostalimi nezaposlenimi iz prejšnjega meseca se to število povzpne na 53.190 moških in na 10.001 žensko, torej skupaj na 63.791 oseb. Na koncu meseca je ostalo brezposelnih 8945 moških in 3159 žensk. Torej vsega skupaj 12.103 osebe.

USPEHI SEDANJE VLADE

O uspehih sedanje vlade govorijo statistični podatki iz raznih vrst jugoslovanskega gospodarstva. JRZ je izdala te dni lepak, na katerem so tudi sledeče številke, v katerih je obsežna primerjava med letom 1938. in 1. 1934. Številke se glase: hranilnih vlog je bilo 1. 1934. v vsej državi 9.780.000.000, a štiri leta pozneje 11.800.000.000. Narodni dohodek je znašal 1. 1934. 37.500.000.000, a letos 47.500.000.000 din. Vrednost državne trgovine: 1. 1934. 2.500.000.000, letos 4.500.000.000. Izguba v državnem proračunu: 1. 1934. 900.000.000 din, a letos nobene izgube. Prebitek: 1. 1934. nič, 1. 1938. 904.800.000 dinarjev. Vrednost poljedelskih pridelkov 1. 1934. 18.600.000.000 dinarjev, a letos 23.890.000.000. Zlato v kletih Narodne banke: 1. 1934. 1 milijardo dinarjev, a letos 4 milijarde dinarjev. Skupaj znesek delavskih mezd: 1. 1934. 3.460.000.000 din, a letos 5.500.000.000. Število zaposlenih delavcev: 1. 1934. 543.566, a letos 760.071.

VLADE OMOGOČILA HRANILNICAM DELOVANJE

Uredbo o samoupravnih hranilnicah je izdala vlada pred 28. novembrom. Uredba se nanaša na vse naše občinske hranilnice, katere so se mrale v letih denarne krize hudo boriti, da so prebrodile težke čase. Z novo uredbo se zagotavlja tem hranilnicam nemoteno delovanje, predpisuje jim jamstvo za vloge tako, da se bodo mogli mali vlagatelji sedaj spet z velikim zaupanjem vlagati denar v svoje krajovne zavode, in ti

bodo mogli svoj denar spet plodnosneje nalagati v gospodarska podjetja in s tem poživljati naše gospodarstvo. Uredba v nekaterih stvarih omejuje svobodno razpolaganje z naloženim denarjem s strani vodstva hranilnice, ker določa, da smejo odslej te hranilnice dovoljevati posojila na nepremičnine proti vknjižbi, smejo kupovati državne papirje in tiste papirje, za katere jamči država, podeljevati posojila občinam, ki so hranilnice ustanovile, izposojati denar proti zalogi dragocenosti in drugih vrednostnih stvari itd. Uredba ureja to vprašanje po željah in prdlogah samoupravnih hranilnic.

ZAKLJUČEN LETALSKI POTNIŠKI PROMET

Letalski potniški promet v naši državi se je konec preteklega meseca zaključil. Letos se ni dogodila pri nas nobena letalska nesreča. Vseh potnikov je bilo 9324, lani 7307, predlanskim pa 6159. Vsako leto uvede "Aeropot" tudi po nekaj novih zvez, v prvi vrsti z letoviškimi kraji. Te zveze so urejene tako, da imajo priključke na inozemske proge. V naslednjih letih namerava "Aeropot" tako izpopolniti naš letalski promet, da se bo število preletenih kilometrov podvojilo.

DIVJI PRAŠIČI V SLAVONIJI

Velike trope divjih prašičev so se pojavile v gozdovih v okolici Djakova v Slavoniji. V neposredni okolici mesta so gosti gozdovi, a ob njih naselbine. Večina poti od vasi do vasi vodi skozi gozdove. V zadnjih tednih pa so ljudje s strahom opazovali, da so začeli delati veliko škodo na polju divji prašiči. Ko so pa vse sadeže s polja že pospravili, so se začeli prašiči v tropah sprehajati po vaseh in delati škodo. Ponekod so napadli tudi ljudi. Lovci so privedli nekaj pogonov, pobili precej zverjardi, toda ljudje si še vedno ne upajo na prosto. Deset prizadetih vasi je zato sklenilo privediti velik lov, da bi zatrli te škodljive in nevarne zverine.

VLADIMIR RADIĆ PROTI MAČKU

Vladimir Radić, sin pokojnega Stjepana Radića, dela dr. Mačku precejšnje preglavice. V svojem listu "Narodni val" je že ponovno pisal proti sedanjemu smeri in delovanju vodstva hrvaškega narodnega gibanja ter kritiziral dr. Mačka samega. Ko je pred mesecem in pol odšel v tujino, je bilo rečeno, da se je dr. Mačku na ljubo umaknil za čas volilnega boja. Ko pa se je pred 14 dnevi spet vrnil, se je pokazalo, da Vladimir Radić noče dovoliti dr. Mačku in njegovim popolnega monopolu nad hrvaškim narodom.

PROSLAVA PRAZNIKA ZEDINJENJA IN MAČKOVCI

Vsa država je na veličasten način proslavila 20. praznik zedinjenja. V vseh krajih in mestih so bile baklade, slovesne akademije, govori in podobne prireditve. Tudi Zagreb je imel lepe proslave. Dan poprej so se pojavili letaki s podpisom dr. Mačka, ki so priporočali ljudem, naj ne izobesijo zastav. Koliko so imeli ti letaki vpliva, se ne da točno ugotoviti.

viti, ker je imel Zagreb za praznik prav tako lice kakor ob vseh enakih prilikah.

Velikodušen dar Akademiji znanosti

100.000 dinarjev je daroval za slovensko Akademijo znanosti in umetnosti maiborski tovarnar Marko Rosner. To je prvi meceski dar v sklad mlade slovenske akademije znanosti in umetnosti. Tovarnar Rosner je te dni praznoval petdesetletnico svojega rojstva in se ob tej priliki spomnil ne samo slovenskih kulturnih potreb, marveč tudi svojega delavstva, katerega je ustanovil poseben delavski sklad. Sam je daroval v ta sklad 100.000 dinarjev. Tovarnar Rosner je torej drugi mariborski tovarnar, ki je pokazal nekaj srca za svoje delavstvo in mu ustanovil sklad za socialno pomoč.

INŽENIRSKI KONGRES V SPLITU

28. novembra se je začel v Splitu v nar. gledališču 19. kongres inženirjev iz vse države. Kongres je otvoril predsednik glavne uprave inženirskega združenja inž. Dušan Tomić. Po svečanem delu kongresa je imel inž. Mikolaš predavanje o dalmatinski industriji cementsa. V Split so že dospeli iz Beograda in Srbije, iz Sarajeva, Zagreba in iz Slovenije. Na kongresu zaenkrat sodeluje nad 100 inženirjev in arhitektov.

ELEKTRIFIKACIJA MAKARSKEGA POLJA

Vlada se zadnje čase zelo trudi za regulacijo in elektrifikacijo nekaterih do sedaj zapuščenih ozemelj. Tako je sedaj finančno ministarstvo odobrilo z družbo "La Dalmatienne" pogodbo, da se izvede elektrifikacija dalmatinskega Primorja pri Makarski. Desetletna stara električna centrala v Makarski se je izkazala namreč za mnogo premajhno, povečanje pa je nujno potrebno že zaradi tujkega prometa. Občina v Makarski se je obvezala, da bo od družbe letno prejela najmanj 100.000 kw ur, ki jih bo plačala po 1 din, vse kilovatne ure nad tem številom pa po 0.65 din.

TELEFONSKI APARATI IZ AMERIKE

Pred nedavnim je bila v poštne ministarstvu licitacija za nabavo 2000 avtomatskih aparatov. Nemške tvrdice so prišle z enakimi cenami in sicer 18 mark za aparat s 6% obresti in 10 din za razne stroške. Ameriška tvrdka Anteleco pa je nudila aparate po 255 din s 5% obresti. Iz teh cen se vidi, da so bile ameriške cene za okoli 10% nižje kot nemške. V tej zvezi pripominjajo poročila iz Beograda, da se zadnje čase pojavljajo Nemci na naših licitacijah s popolnoma enakimi ponudbami.

SIBENIK DOBI NOVO TRGOVSKO AKADEMIJO

Trgovinsko ministarstvo je sporočilo mestu Sibeniku, da se bodo v prihodnjem državnem proračunu našla sredstva za ustanovitev Trgovske akademije v Sibeniku.

Industrija v Jugoslaviji

Po statistiki ministarstva trgovine in industrije je bilo v vsej državi dne 31. decembra 1937 3054 industrijskih podjetij, od tega največ v donavski banovini: 699, v Beogradu 661, v savski 609 in v Sloveniji 403. Če pa vzamemo relativne številke, potem je razvidno, da je bila industrializacija na najvišji stopnji v Sloveniji. Če pogledamo industrijska podjetja po strokah, vidimo, da je tudi najbolj zastopana kmetijska industrija hranil, kar je z ozirom na kmetijski zanačaj države razumljivo. Takih podjetij je 88, sledi lesna industrija s 403 podjetji, tekstilna s 399, stavbna s 369 in električna industrija s 234 podjetji. Prodnostijska vrednost vse jugoslovanske industrije znaša nad 14.5 milijarde dinarjev. Po posameznih strokah se razdeli produkcijska vrednost tako: hranilna 4210, tekstilna 2230, lesna 1690, rudarstvo in plavzarstvo 1560, železo in kovine 1500, usnje in guma 10120, kemična 960, stavbni material 430, električna energija in elektrotehnika 410, alkoholna 240, papirna in celulozna 180, steklarska industrija 90 milij. dinarjev. Z industrijsko statistiko v naši državi je

težko, ker imamo prve podatke šele iz leta 1935. Za nazaj je na razpolago vedno manj podatkov. I. te dni objavljenih pregledov je razvidno, da smo imeli leta 1913 in 1935 naslednja industrijska podjetja:

	1913	1935
število podjetij	1.527	3.050
zaposleno delav. glavniča v milij.	191.659	336.310
	11.898	18.845

Iz tega pregleda je razvidno da je število industrij na aslo za skoraj 100%, število delavstva se je povečalo v nekoliko manjšem obsegu in podobno k žejo tudi ostali podatki. Za nekatere stroke so na razpolago naslednji podatki:

	1913	1935
mli in žage	609	1053
elektrotehnika	8	20
farmaceutika	5	22
tekstilna	87	319
kemična	65	147
hranila	104	233
papirna	13	32
keramična	32	56
izdelki iz lesa	6	13
električne centrale	100	251

JUGOSLAVIJA OB 20 LETNICI V OČEH DRUGIH DRŽAV

Mogočen odraz na zunanjepolitičnem obzorju je pretekla tedne napravila 20 letnica Jugoslavije, katero je praznovala domovina in tuji enako slovesno. O Jugoslaviji so pohvalno pisali vsi večji listi evropskih držav. Postavljali so jo za zgled notranje uredjenosti in zunanje pomirjenosti, naslikali kot državo, kjer je gospodarski napredek v polnem zagonu, in ki na svojih mejah ne pozna nobenih nasprotikov, ampak zgolj prijateljsko razpoložene sosedje. Jugoslavija je postala središče mirovnega tvornega dela na jugovzhodu Evrope, to pa zaradi tega, ker nikdar ni poskušala živeti čez prirodne zmožnosti, in ker se v svoji zunanji politiki ni vdinjala nobenim imperializmom, ne velikim in ne malim. Ob 20 letnici obstoja ima Jugoslavija po kulturnem svetu blagodejne odmeve.

ZLATKO BADEL

Calle Agüero 2151

U. T. 44 - 3317

BUENOS AIRES

VSAKEMU TRGOVCU, KI ŽELI SPOZNATI TA DVA OBLIČNA IN PRVORAZREDNA PROIZVODA, POSLIJEM VZOREC NA ZAHTEVO BREZPLAČNO

STARA

SLJIVOVICA

BADEL

JVOZENA IZ JUGOSLAVIJE V SODIH

PELINKOVEC

BADEL

PRIDELAN V BUENOS AIRESU IZ PRVORAZREDNIH PRVIN, KI SE UVAŽAJO IZ JUGOSLAVIJE.

AKO HOČITE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNI IN KOŽNE BOLEZNI

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezn maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

PROSLAVA ZEDINJENJA V LJUBLJANI

20 letnico jugoslovenske države je praznovalo 1. decembra vse ljudstvo v naši državi na tako slovesen način, kakor do sedaj še nikoli. V Ljubljani se je spreveda udeležilo s plamenicami v rokah več tisoč ljudi. Z balkona mestne hiše je imel govor župan dr. Juro Adlešič, ki je naglašal, da Slovenci v jugoslovanski državi nismo samo našli zatočišče iz več stoletne odvisnosti v samostojnost, ampak da smo v njej začeli razvijati svoje kulturne in gospodarske sile s podesetorjeno silo. Tudi po vseh drugih krajih Slovenije je slovenski narod dal ob tej priliki duška svoji radosti, da se more v Jugoslaviji udeleževati v bratski slogi s Srbi in Hrvati.

TAJNA VOLILNA RADIO-ODDAJNA POSTAJA V LJUBLJANI

Skryvno volilno radio-oddajno postajo je odkrila v Ljubljani policija, ki so jo postavili jns-arci v hiši na Miklošičevi cesti št. 34 v delavnici "Jutrovega" urednika Čora Skodlerja. Urejena je bila tako, da bi jo slušatelji radia lahko slišali kot "Deutscher Kurz-Wellensender Klagenfurt" na valovni dolžini 48,5 m. Ves ta izum, ki je graditelje gotovo stal težke tisočake, pa je komaj deloval en dan, ako je sploh pošiljal poročila, ki naj bi poletela po zračnih električnih valovih po vsej Sloveniji, da pomagajo opoziciji do kakšnega uspeha. Prav ko je oddajalec in napovedovalec, magistratni uradnik Marinčič, sedel pri mikrofoni, da spusti po naši domovini vesti JNS in njenih zaveznikov, ga je policija zgrabila za vrat in odnesla tako njega, kakor vso aparaturo s seboj na policijo; naši "kurzwellensenderji" pa bodo seveda za to reč morali odgovarjati pred sodiščem.

OBLETNICA NADSKOFA DR. SEDEJA

V ponedeljek 28. novembra, je bila sedma obletnica smrti našega velikega nadpastirja Borgije Sedeja. Kljub neprijetnemu vremenu se je na Sv. Gori, kjer počivajo njegovi zemeljski ostanke, zbralo častno število goriških duhovnikov, ki so se poklonili njegovemu spominu in pomolili na njegovem grobu.

KNJIGE "GORIŠKE MATICE"

Te dni so izšle knjige "Goriške Matice". Knjižni dar za leto 1939 obsega: 1. "Koledar" za leto 1939. 2. Dr. Andrej Budal "Na konju", povest. 3. Ribičič "Mihec in Jakec", knjiga za najmlajše. 4. Košir "Poljedeljska kemija", knjiga za kmečke gospodarje. 5. Jermol "Lepo vedenje". Temu rednemu knjižnemu daru je založba dodala še Fr. Bevkovo "Čarovnic" Cirim boro", ki se mora posebej naročiti. Knjige se dobijo v upravi v Gosposki ulici (Via Carducci) št. 7.

DVA NOVA "DOPOLAVORA"

Dva nova "Dopolavora" sta bila ustanovljena v mesecu novembru na Ledinah nad Idrijo in v Batujah na Vipavskem, kakor je znano takoimeno društva, ki naj bi bila izobraževalna, v resnici gojijo pa samo zabavo in ples.

ŽELEZNIŠKA PROGA SEVNICA-ŠT. JANŽ IZROČENA PROMETU

8. decembra popoldne je bila slovesno izročena prometna nova železniška proga Sevnica-Št. Janž. Progo je odprl zastopnik Kralja Petra II, navzoč na je bil tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadnovič. Otvoritve se je udeležilo nad 6 tisoč ljudi. Vlak se je ustavljal na postajah v Boštanjju, Jelovecu in Tržišču ter

je bil povsod slovesno pozdravljen. Z 9. decembrom se je začel redni promet na tej progi, tako da je Sevnica zvezaan z dolensko progo pri Trebnjem.

Židje ne bodo smeli imeti nežidovskih služkinj

Poleg drugih zakonov, ki omejujejo trgovsko in ostalo delovanje Židov, je tudi odredba, ki prepoveduje Židom, da imajo nežidovske služkinje italijanskega podaništva. Torej Židje bodo morali v bodoče vzeti služkinje-Židinke ali pa služkinje, ki imajo tuje državljanstvo. To odreja 11. člen rasističnega zakona, ki nadalje pravi, da se bodo prekršitve kaznovale z denarno kaznijo od tisoč do 5000 lir. Ta člen zadeva tudi tiste Žide, ki so po členu 13. osvobojeni od nekkih členov protizidovskega zakona. To so tako imenovani diskriminirani Židje. V Trstu je okoli 2500 židovskih družin, a od teh je gotovo preko 1000, ki imajo služkinje in ki jim bodo morali sedaj odpovedati službo. Ker je velika večina služkinj, ki so Slovenke z dežele, je to precej velik udarec zanje, ki si bodo morale poiskati dela drugje in morda izven Julijske Krajine v mestih stare Italije.

V Trstu imajo Židje v rokah le prav malo zemljišč. Toda velika je njihova posest v zgradbah. Židje posedujejo mnogo hiš v mestu samem in posebno v središču mesta. Po novem zakonu bodo morali svojo imovino v veliki meri prodati, tako da se bodo postavili v sklad z zakonom, ki predvideva le delno posest. Zgradbe, ki jih imajo sedaj Židjev rokah, cenijo na 300 milijonov lir. Torej za to vsoto bodo morali Židje prodati svoje hiše. Le tisti Židje, ki so zaradi posebnih zaslug diskriminirani bodo smeli še nadalje obdržati svojo posest. V Trstu bo torej izvršena prodaja nepremičnin in tako velikem obsegu kot še nikoli. Tudi razne družbe nepremičnin, ki so v židovskih rokah, ne bodo ušle posledicam zakona.

Poleg tega bodo morali Židje iz vseh zavarovalnic. Tudi tukaj velja člen zakona o diskriminiranih Židih, toda samo za zavarovalnice, ki so popolnoma privatnega značaja. Tako bodo mogli diskriminirani Židje še naprej ostati na svojih uradniških mestih v zavarovalnicah Assicurazioni Generali, Riunione Adriatica di Sicurtà in njenih filjalkah. Člen 13. zakona predvideva nekatere olajšave rasističnega zakona za vse tiste Žide, ki so v kaki meri zaslužni za državo in fašizem. Tem Židom, ki je prizanešana ostrina tega zakona, se imenujejo diskriminirani Židje. Sem spadajo vsi italijanski državljani židovske rase, ki so člani družin padlih v libijskih, svetovni abesinski in španski državljanski vojni in padli za fašizem, nadalje ranjeni, invalidi, prostovoljci in odlikovanci za vojaške zasluge v omenjenih vojnah, potem vojaki, ki so si priborili vsaj vojni križec, nadalje vsi Židje, ki so bili ranjeni in invalidi za časa nastopa fašistovskih pohodov, člani fašistične stranke vse do 1. 1922. in prvega semestra 1924., reški legionarji in končno vsi, ki so se izkazali s posebnimi zaslugami.

Italijanski listi so prinesli tudi statistiko diskriminiranih židovskih družin. Po tej je v Italiji preko 15 tisoč židovskih družin. Od teh pa je 3.522 diskriminiranih. Torej zelo velik odstotek. Na te odpade 406 družin padlih v vojni, 721 družin vojnih

dobrovoljcev, 1597 družin odlikovancev z vojnim križcem za zasluge, 3 družine padlih za fašistične zasluge, 2 družin invalidov za "causa fascista", 724 družin fašistov vpisanih v stranko pred pohodom na Rim in 51 družin reških legionarjev. Nikaka olajšava ne zadeva visokošolskega študija za člane teh družin.

ITALIJANSKI UVOZ PREGOJA

Trst, novembra 1938. — Po naj-novejših uradnih statistikah je Italija uvozila letos v prvih devetih mesecih 9.215.000 ton premoja, medtem ko je v istem razdobju lanskega leta uvozila le 9.212.000 ton premoja. Iz prednjih števil je razvidno da, da je Italija, kljub velikemu trudu fašistične vlade za gospodarsko osamosvojitve, uvozila v prvih devetih mesecih letos 3 tisoč ton več premoja kot lani. Ista statistika pa pokaže, da se je letošnji uvoz koksa zmanjšal v vrednosti 12 milijonov lir.

V Italiji na smrt obsojen Vinko Baraga, v Jugoslaviji oproščen

V Ljubljani je že dalj časa vladalo veliko zanimanje za proces, ki je bil pred velikim senatom, proti 29-letnemu posestniku Vinku Baragi iz Ige vasi pri Starem trgu. Baraga, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Voršič, je bil obtožen, daje zakrivil zločinstvo proti življenju in telesu in poskus istega zločina s tem, da je marca 1. 1936. streljal v družbi Franca Kruha na obronkih Lončarjevega vrha na italijansko patroljo in do smrti zadal italijanskega finančnega stražnika Josipa Manca, njegovega spremljevalca Giovannija Multinedda pa poskušal ustreliti.

Italijanska finančarja sta nadzirala na obronkih Lončarjevega vrha pod Snežnikom tihotapeem priljubljene obmejne prehode, ko sta zagledala dva človeka. S puškami v rokah sta se jima približala. Komaj sta napravila nekaj korakov, že je eden izmed neznancev zagrabil za karabinko in ustrelil in pogodil finančarja Manca v trebuh, ki je par te dni nato izdihnil. Njegov tovariš Multinedda se je skrila za deblo in odgovoril s strelom.

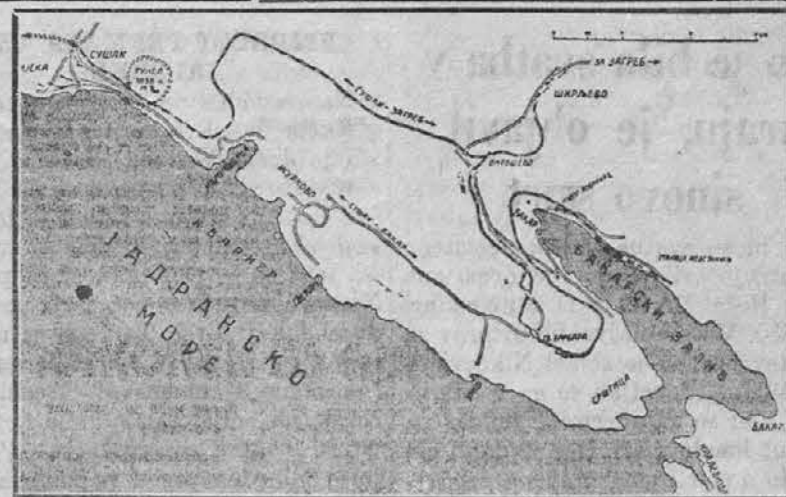
Varnostni organi so dobrega pol leta za tem pri hišni preiskavi v Trnovem pri Ilirski Bistrici našli revolver in naboje, slične orožju, ki so ga napadaleci uporabili pri spopadu. Franceta Kruha, iz Šembij, ki je po daljšem oklevanju pred preiskovalnim sodnikom na Reki priznal, da je bil v družbi možkega, ki je streljal na finančarja Manca. Trdil je, da je bil to neki Vinko iz Ige vasi.

Vinko Baraga iz Ige vasi, na katerega so italijanske oblasti razpisale

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cienrelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, nadua, gota, šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ŽELODEC: unadel, razširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GLELO, NOS, UŠESA vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAVEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in meso 9-12 OB NEDELJAH OD 8-12 sečno plavevanje.

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

Jadranska obala s Susakom in bakarskim zalivom. Država je odredila 100 milijonov din. za preureditev pristanišč

visoko nagrado, se kljub temu ni mogel premagati, da ne bi bil šel čez mejo vasovat k svojemu dekletu. Varnostni organi so obkolili hišo, a neustrašeni tihotapec je planil iz hiše in orožnikom ušel. Na begu je izgubil denarnico, v kateri so našli razglednico na njegovo ime in fotografijo.

Dejstvo, da je Kruh govoril o nekera Vinku iz Ige vasi, ki je znan in drzen tihotapec, ter velika podobnost na sliki, vse to je zadostovalo, da je Baraga v procesu pred poroto na Reki, v katerem so Kruha zaradi udeležbe pri napadu obsodili na do smrtno robijo, obsojen na smrt. Italijanske oblasti so zaprosile naše pravosodno ministrstvo za izročitev na smrt obsojenega Vinka Barage. Ker je pa Baraga naš državljan, se je proces zaradi umora italijanskega finančarja Manca obnovil pred ljubljanskim sodiščem.

Po preiskavi, v kateri je Baraga odločno zanikal vsakršno krivdo za Mancovo smrt in so mnoge pričre potrdile njegov alibi, je prišlo do glavne razprave, v kateri je pred poroto na Reki na dosmrtno robijo obsojeni Kruh France nastopil kot glavna pričra. Pod najstrožjim nadzorstvom naših oblasti so ga privedli iz kaznilnice na otoku Elbi pri Livornu. K procesu pa je bil povabljen kot druga glavna pričra tudi finančar Giovanni Multinedda, za katerega zaslišanje je fungiral kot tolmač apelaejski računski inšpektor g. Dekleva.

Baraga je tudi na razpravi odločno zanikal vsako krivdo. Priznal je, da se je bavil predvsem s tihotapstvom konj, da pa je bil tistega dne, ko je bil ustreljen finančar Manco, dopoldne v Igi vasi, popoldne pa je s tovariši popival v gostilni. To trditev je več prič z vso jasnostjo in brez oklevanja potrdilo.

Nadalje je Baraga trdil, da je Kruh sam priznal, da je on ubil Manca in da se je s tem celo postavljal. Dve priči sta tudi to Baragovo trditev potrdili.

Odločilni pa sta bili pričevanji Kruha in finančarja Multinedda. Pričevanje prvega sicer ni preveč zanesljivo, toda oba sta izpovedala, da v obtoženeu ne moreta z gotovostjo prepoznati Kruhovega tovariša. Po postavi bi sicer odgovarjal, toda več nista mogla trditi.

Pozor Rojaki!

Naznanjam, da sem spet odprl dobro znano gostilno

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravi tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik **EMIL ŽIVEC** Osorio 5085 — La Paternal

Po štiri ure trajajoči razpravi je senat po krajšem posvetovanju razglasil oprostilno razsodbo zaradi pomanjkanja dokazov.

Zaostanek italijanskih plačil Albaniji

Ljubljansko trgovsko tedensko glasilo "Trgovski list" je v eni zadnjih števil med gospodarskimi vestmi prineslo tudi tale članek, ki ga prinašamo dobesedno:

"Da bi si zagotovila ravnovesje v trgovinski bilanci, je albanska vlada lani odredila, da se omejuje uvoz iz vseh držav, s katerimi je bila Albanija trgovinsko pasivna. Zato se je dovoljeval brez ovir samo uvoz iz Italije, Sev. Amerike in Grčije. Kasneje pa je izdala albanska vlada še nova določila, s katerimi se je italijanski trgovini dovolil dejansko monopol za vse predmete, ki se izdelujejo v Italiji. Na podlagi vsega tega so seveda albanski izvozniki izvažali svoje blago predvsem v Italijo, ker se je tudi iz Italije uvažalo vse potrebno blago. Po pogodbi bi se morala nakazovati plačila za albanski izvoz vsakih 15 dni. Minilo pa je že le tri mesece, odkar albanski trgovci niso dobili iz Italije niti pare. Terjatve so tako narastle na več stotisoč zlatih frankov. Albanski izvozniki pa nimajo toliko kapitala, da bi mogli na ta plačila še dolgo čakati, zato je izostal ves albanski izvoz v Italijo. Albanski list "Drita" apelira na italijanske oblasti, da se zavzamejo in ukrenejo potrebno, da pridejo albanski izvozniki do denarja".

SMRTNA KOSA

V Willardu, Wis., (Severna Amerika, je 15. nov. umrl Josip Trošt, star 63 let in doma iz Orehovice pri Sv. Vidu na Vipavskem. Tu je živel 27 let. Zapustil je ženo in 7 otrok.

V Clevelandski bolnišnici Cleville, pa je 22. nov. in sicer kake 2 ure po prevozu umrla Ivanka Ferjančič, doma iz Vrhpolja pri Vipavi in stara 59 let. V Ameriki je bivala 31 let.

ZALOGA DOBREGA VINA

Franc Kurinčič
— Ne pozabi GARAY 3910 —
telefon 61-5384
BUENOS AIRES

Trgovina čevljev BELTRAM

Vam nudi na izbiro najbolj modernih čevljev in raznovrstnega obuvala; sportnih čevljev, poletnih copat ter šolskih potrebščin.

Se priporoča **ALBERT BELTRAM**

DONATO ALVAREZ 2288 vogal CUCHA-CUCHA

P A T E R N A L

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.— Ordiniramo: od 9-12 i 15-21. V nedeljah in praznikih od 9-12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Ko je bila svatba v kraju, je objavil sinovo smrt

Da bi se svatba mogla nemoteno izvršiti, je prikril smrt svojega sina kmet Boža Nikčević iz Stubice pri Nikšiću. V času največjih priprav za možitev hčerke je zbolel Nikčević mlajši sin. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga operirali, vendar pa je fant kmalu umrl. Oče je dobil obvestilo o smrti sina prav na predvečer svatbe. Ponovnih stroškov, ki so v zvezi s pripravami za poroko, se je ustrašil in zato ukazal svojemu sinu, naj ničesar ne pove domačim. Svatje so se sicer zanimali za mlajšega brata, pa jih je kmet potolažil, češ da leži še v bolnišnici, čeprav so ga na tihem že pripeljali domov. Oče je krsto dal v sobo zakleniti. Šele potem, ko je bila poroka končana in svatba v kraju, je objavil sinovo smrt.

ANEKDOTA

Žena angleškega književnika Drydena je bila jako nezadovoljna s svojim možem, ker je bil ves nor na knjige.

"Včasih", mu je rekla, "si zaželim, da bi bila tudi jaz knjiga. Potem bi se zame vsaj kaj zmenil."

"Oh," je odvrnil Dryden, "bi pa že rajši, da bi bila koledar!"

"Zakaj pa vprav koledar?"

"Hm," se je odrezal Dryden, "zato, ker je vsako leto drug."

NAROČNIKI!

Slovenskemu listu najlepše voščilne praznike in srečno Novo leto, če točno poravnate naročnino in mu pridobite novih naročnikov!

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

DOBRODOČA

Fiambrería Alemana

se radi preselitve proda.
Natančneje informacije se dobi v: "Fiambrería Alemana", (Mercado), Alvarez Thomas 1137, Bs. Aires

slovenska tovarna mozaika

Velika izbira granitnega, apnenčevega in večbarvnega mozaika. Specialno izdelovanje granitnih stopnic ter vseh v to stroko spadajočih del

Albert Gregorič

J. Pedro Varela 5233
U. T. 50 - 5383
Villa Devoto Buenos Aires
zasebno J. P. Varela 5130

Obiščite KROJAČNICO LEOPOLD UŠAJ

ZA POMLAD

vam nudim najmodernejšega blaga iz angleških tovarn.

Cene nizke, zato obiščite me in se boste prepričali.

GARMENDIA 4947

La Paternal — Buenos Aires

PRIDNOST PREMAGA VSE ZAPREKE

Na vseučilišču v Oksfordu na Angleškem je bil za profesorja jezikoslovja Jožef Wright, ki se je samo s svojo pridnostjo povzpelo do tolikšne časti. S sedmim letom je bil rokodelski vajenec in šele v svojem 18. letu se je naučil brati in pisati. Njegova najiskrenejša želja je bila, da bi šel študirat. Ta želja se mu je tudi uresničila. V Heidelbergu na Nemškem je obiskoval vseučilišče. Bil je najboljši dijak in je kot tak postal doktor modroslovja. Pozneje je bil eden izmed najznamenitjših učencjakov na Angleškem.

ČE NAM TEČE KRI IZ NOSA...

Kri, ki nam teče iz nosa, ustavimo najhitreje, če brizgamo v nos sok citrone. Če pa citrone nimamo pri roki, vdihavamo vase mrzlo vodo, pomešano s kisom ali galunom. Tudi mrzli obkladki na čelo, sence ali nos ustavijo kri. Če pa komu prav pogosto in močno teče kri iz nosa, je najbolje, če grek zdravniku na pregled.

DEŽ

Dež čisti zrak in mu daje svež vonj. Po daljšem deževju postanejo velika mesta mnogo bolj zdrava. Dež pa ne odpravi v zraku samo prahu in smeti, ampak ga oznaži tudi raznih zdravju škodljivih gliv in živalic, ki plavajo po njem.

MLADINA SE HITREJE RAZVIJA

Po podatkih različnih raziskovanj mladine je dognano, da se mladina zdaj mnogo hitreje razvija, kot se je včasih. Podatki iz poslednjih let pred svetovno vojno so poročali, da so bile deklice razvite med 14. in 16. letom. Zdaj pa je že s 13. leti več kot tretjina deklic razvitih. Torej so deklice za poldrugo leto prej razvite, kot so bile pred 1. 1913. Tudi dečki so za prav toliko prej razviti. — Iste razlike je opaziti glede na težo in velikost rasti. Kakšne so pa razlike glede na umski in duševni razvoj, pa statistike ne povedo.

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Sloveskam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

RESTAURANT RECREO

"EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vrtom, pripravi za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

PETER BASSANESE

JUAN E. ALBERDI y Gral.

PAZ — Buenos Aires

SLOVENSKA TRGOVINA (TIENDA)

"LA PALMA"

Kjer dobite vse moške potrebščine, perilo, nogavice itd. ter blago in obleke za ženske in otroke.

Cene zelo ugodne.

Se priporoča lastnik

JOSIP BOŽIČ

Calle Méjico 923, Piñeyro

Avellaneda

KNJIGE, KI SO NAJVEČJE, NAJSTAREJŠE, NAJMANJŠE

Knjige so čudovita stvar, ki bi brez njih ne bi dandanes mogoč napredek in nobeno spoznavanje sveta. In vendar ljudje že mnogo tisočletij poznajo knjige.

Najstarejša knjiga sveta je najbrž tako imenovana "Prisse Papyrus", ki jo hrani narodna knjižnica v Parizu. Ta najstarejša knjiga sveta izhaja iz leta 3350 pred Kristusom, je torej že nad 5000 let stara. Učenjak, ki je knjiga po njem dobila svoje ime, jo je našel v grobnici v Tebah.

Največja knjiga na svetu je anatomski atlas, ki ga hranijo v knjižnici državne obrtne šole na Dunaju. Ta knjiga je 1,90 m visoka ter 90 cm široka. Tiskali so jo v letih 1823 do 1830.

Najmanjša knjiga na svetu meri na dolžino le 10 milimetrov, na širino pa celo le 6 milimetrov. Tiskali so jo leta 1897 v Padovi. V knjigi je vsega skupaj 208 strani. Med drugimi je v njej natisnjeno Galilejevo pismo iz leta 1615, ki dotle še ni bilo nikjer priobčeno.

Najtežja knjiga sveta je "Zgodovina Itake", ki jo je v začetku 20. stoletja spisal in izdal neki avstrijski nadvojvoda pod imenom "Parga". Ta knjiga tehta nič več in nič manj kakor 48 kg.

Najobširnejša knjiga na vsem svetu je vsekakor knjiga, ki se kitajsko imenuje "Tu-šu-či-čeng". To je kitajski slovar, ki obsega 5020 zvezkov po 170 strani. Na tislili so ga na Kitajskem v začetku 17. stoletja na povelje kitajskega cesarja.

Najdražja knjiga na svetu je Guttembergova biblija, ki je bila nekdanja lastnina benediktinskega samostana v Št. Pavlu v Labodski dolini na Koroškem. To dragoceno knjigo je kupil sloveči ameriški knjigoljub D. Vollbehri iz Newyorka za svojo zbirko ter je dal zanjo takrat nič manj kakor 350.000 dolarjev. Kmalu potem pa je to knjigo kupila kongresna knjižnica v Washingtonu ter je plačala zanjo poldrugi milijon dolarjev. Samo za eno knjigo 70 milijonov dinarjev! To je že denar!

Najboj razširjena knjiga na svetu pa je slej ko prej še vedno sveto pismo, knjiga vseh knjig. Doslej je sveto pismo prevedeno v kakih 1000 jezikov in narečij. Kakor so preračunali, je dandanes sveto pismo razširjeno po vsem svetu v najmanj 500 milijoni izvodih.

Slov. Babica

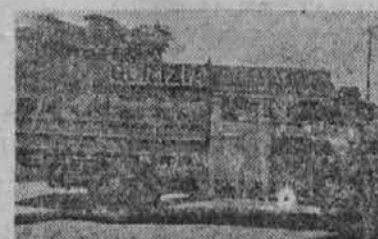
FILOMENA BENES-BILKOVA diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernandez. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.

Ordinira od 9 zjutraj do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

Hemoroide

Najnovejši način zdravljenja
Uzorec brezplačno.
Izrežite in pošljite vaš naslov:
Casilla de Correo 1393, Bs. Aires

Poslužujte se PREVOZNEGA PODJETJA "Expreso Gorizia"

Franc Lojk

VILLARROEL 1476
U. T. 54 - 5172 — 54 - 2094

NE POZABITE,

da praznujemo letos SILVESTROVO
v obširni in hladni Armenski dvorani,
ulica Acevedo 1353.

Pridite, da se poslovimo od star
in da dostojno proslavimo začetek No-
vega leta.

Srečni prebivalci otoka

Prebivalci donavskega otoka Ada Kale, ki leži v sredi Donave blizu Železnih vrat, so menda najbolj srečni ljudje na vsem božjem svetu. Ta otok iam namreč docela svojo zgodovino.

Že pred davnimi stoletji je prišel pod turško oblast. Ko je Rusija leta 1878 v San Stefanu sklepala s Turčijo mir in je morala Turčija odstopiti tedanje bolgarske in romunske kraje, so diplomati docela pozabili na majhen otok sredi Donave. Tako je bil otok še dalje pod turško oblastjo in Turčija je tamkaj imela svojo posadko, ki je čisto sama zase ždel na otoku med Romunijo in Bolgarijo. Kajpada so turški vojaki iz Turčije dobivali, kar so potrebovali. Tako so v velikih množinah prejemali tudi imenitni turški tobak ter cigarete. To so potem vojaki in prebivalci za majhne denarje prodajali tujcem, ki so se vozili tjakaj na obiske.

Ko je izbruhnila balkanska vojna, je na ta otok pošala pol kompanije vojakov tudi Avstro-Ogrska, da se ne bi tega otoka polastila kaka balkanska država. Avstrijski vojaki so ves čas vojne tovariško živeli skupaj s turškimi vojaki, ki so po končani vojni seveda morali oditi ter prepustiti otok Avstrijcem. Sedaj je mala avstrijska četa sama ostala na otoku. Ti vojaki so bili posledje deležni imenitnega tobaka in kave, po katero so hodili turisti od vseh strani. Turisti so pa zlasti zato radi hodili semkaj, ker so tukaj v malem videli Turčijo, tako, kakršna je bila nekdanj pod sultanom. Otok je namreč ohranil še docela staro zunanje lice. Za nekaj vinarjev je čolnar pripeljal tujca od ogrske strani na otok in nazaj.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6. lepo sliko v barvah.
Odpri tudi ob nedeljah.
ARCO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

KROJAČNICA

"GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni

Pridite v krojačnico "Gorica", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

UL. WARNES 2191

(Nasproti postaje Paternal.)

Pozor

Za načrte, betonske preračune in Firmo, obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK

Marcos Sastre 4351

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Po svetovni vojni pa je v trianon-skem miru otok bil prisojen Romuniji.

Poslej se na otoku ustavlja vsak dan donavski parnik, s katerega hodijo turisti na suho občudovat otok in njegove naravne krasote ter njegove tobak in kavo. Otok Ada Kale ima v romunskem parlamentu enega poslance, ki na vso moč pazi na stare predpravice svojega otoka. Ta poslanec je obenem tudi guverner otoka in prejema v ta namen od Romunske 30.000 lejev mesečne plače. Na otoku Ada Kale ni nobenih siromakov, ker uprava sama skrbi za svoje ljudi. Dohodke pa dobiva otok od obilnega tujkega prometa. Pred kratkim pa so bili otočani oproščeni vojaške službe.

SUSE NE BO VEČ

V Argentini se je pojavil inž. Juan Baigorri Velar, kateri je že v Stgo. del Estero "pričaral" dež. Svoj poskus bo napravil prve dni januarja tudi v Buenos Airesu. Tako bomo, od 2. na 3. prihodnjega meseca imeli v našem mestu dež, če se bo "čarovniku" stvar sponesla. Tukajšnji meteorologi pa v njegove čarovnije ne zaupajo, mnogi pa, posebno kmetje upajo, da so se rešili suše.

OBJAVE POSLANIŠTVA

Chareas 1705 — Bs. Aires
Kr. jugosl. poslaništvo išče in poziva naslednje naše izseljence, da se pri njem zglase:

Crnoković Oskar iz Rijeke. Zadnji njegov znan naslov je bil Chareas 769 Bs. Aires.

Honigman Leopold iz Donjih Toplic. Leta 1937 se je zadnjikrat zglasil iz Paraná.

Inž. Viktor Mikuz iz Ljubljane. Derganc Anton. Pred nekako 1 letom je odšel iz Las Breñas - Chaco, v Buenos Aires, oziroma v Piñeyro-Avellaneda, kjer je menda delal v "frigorífico Wilson".

Imenovani se ne javlja več.

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU!

Naznanjam da sem otvoril

GOSTILNO

"LA ESTRELLA"

kjer boste v vseh ozirih dobro postreženi z dobro domačo hrano in dobrim vinom.
Cene zmerne.

Priporoča se cenj. rojakom

IVAN GAŠPARIŠIČ

Av. Alcorta 2363 Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILLOVIČ

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15-20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Rojaki! Poslužujte se samo onih bančnih

zavodov, ki oglašujejo v našem listu!

Marta iz Cordobe in še kaj

Zlepa ni kaka stvar tako zelo razgibala javnega mnenja, kot se je to zgodilo z nedolžno žrtvijo človeške zlobe, z Marto Stutz, ki je zginila brez sledu.

Ugrabili so jo njenim staršem. Pa če je že to bilo iz maščevalnosti, iz nesramne poželjivosti ali morda zgolj iz nagajivosti, v vsakem slučaju je to hudobija, katero mora vsak pošten človek obsojati.

Že več tednov se vleče ta tragedija, kateri vsi dnevniki posvečajo vsak dan po več celih strani. Tudi Slovenski list je že poročal o stvari, toda doslej je vsa zadeva še nepojasnjena. Eno je pa res in gotovo: da so ob tej priliki prišle na dan razne stvari, katere so se v temi skrivale, stvari o nečloveških, o zverinskih nečednostih ne moremo reči, ker žival vedno ostane v naravnih mejah svojih nagonov, le človek v tej stvari zgreši mejo.

Vem, da takihle pridig in poučevanja ne poslušajo in ne čitajo radi vsi, posebno pa se vanje radi zaletajo tisti, katere najbolj zadenejo. Toda nikar ne slepimo! Saj se odgovornost zato nič ne zmanjša, če kdo noče priznati, oziroma sprejeti onih norm človeškega življenja, ki so postavljene zanj. Naj svojim nasledovalcem ne uide, čeprav jih ne vidi, ker je vtaknil glavo v pesek, kadar so mu njegove noge že opešale... Tisti ljudje, kateri se boje zvedeti resnico, so na isti poti. Nazadnje se bodo le morali podvreči njeni sodbi, le da bo tedaj prepozno.

Le nikar torej ne obsodite teh besed kot "propagando" temveč jih sprejmite kot koristen nauk.

Dogodek z Martico iz Cordobe ni nikak neverjeten dogodek. Tisti, ki ste se doma z vinorejo bavili, kaj dobro veste, kako skrbno je bilo treba vselej pripraviti posodo. Zakaj? Pač zato, ker če je bil sod plesniv, ali skisan, se je božja kapljica v njem gotovo spridila...

Zakaj je treba v gospodinjstvu posvečati toliko skrbi snagi?

Pač zato, ker iz nesnage se je že mnogokrat primerilo, da se je zastropila jed, ki je prinesla veliko nesrečo.

Podobna je zgodba s človekovim sreem. Tudi v njem mora vladati snaga, če ne, nastopi razdejavanje. Nedavno se je takole izrazil slovenski mladenič, mlad fant, kateri bo nemara kdaj tudi oče: Saj je ženska zato na svetu, da se moški z njo

igra!

Tako torej. Kakor za otroka medvedek? Kadar se ga naveliča, ga vrže v smeti!

Sodim, da takih slovenskih fantov ni veliko in da je dosti več takih, ki življenje pravilno razumejo.

Kaj pa se vam zdi o tistih, kateri se nočejo poročiti tako kakor vera naroča? Kdo ve, če nekateri od tistih ne bodo napravili s svojimi ženami nekoč tako kot otrok z igračkami...

In kaj naj porečejo k takim mislim ženske same?

Pač drugače mora misliti tisti, kateri pogleda bedno gladno starko, ki ga v božjem imenu prosi usmiljenja.

In kaj si misli človek neizkvarjenega sreca, ki je deležen ljubezni svoje dobre matere in svojih sester?

Kateri vreden oče bi dopustil, da se dajo njegove hčere za igračo pijancem? Pošten oče pač tega ne bo dovolil.

Imamo pa tudi nevredne očete, ki imajo svoje lastno hčer za igračo...

Sveti Pavel je v Korintu našel nekaj podobnega in je naročil vsem vernim, da s tistim človekom niti govoriti ne smejo, ker je izobčen iz družbe dobrih in bo zadela božja kaznen ob enem z njim tudi nje. Strašno se je razburil apostol božji nad tisti zločinom. Pa vemo, da je bil on moder in božji mož, ki je govoril božje besede.

V vseh časih je bilo med ljudmi tudi nekaj slabih. Zakaj vedno je bilo takih, katerih niso bili dovolj močni, da bi s silo duha strli v sebi neurejeno poželjivost svojega telesa. Toda grehi prejšnjega časa so se skrivali v temi, kajti vsakega je bilo sram, da bi se v svoji goloti, v svoji moralni propadlosti pokazal pred kritiko splošnega mnenja. V prejšnjih časih so vsi pravilno sodili, da je vsaka razbrzdanost greh in znamenje človeške slabosti.

Kristus nam je v vseh teh stvarih prinesel jasen nauk, ki nam dobro pove, kako je s temi stvarmi.

V človeku so razna nagnjenja. Nekatera so dana za to, da človeku dajejo oporo pri ohranitvi lastnega življenja.

Če bi v človeku ne bilo nič samoljubja, če bi ne bilo nič apetita do jedi, če bi ne bilo nič častiljivosti, če bi ne imel želje, da si kaj premoženja pridobi... saj bi človek kar kmalu obstal onemogel na življenski poti.

Tudi v človekovo naravo so vsaje-

ni razni nagoni, ki človeka silijo, da ohrani samega sebe.

Tako nas uči nauk večnega učitelja, ki pa pristavlja, da mora vsakdo pri borbi za lastni obstanek imeti obzir do svojega bližnjega, katerega mora ljubiti kakor samega sebe, in torej nikoli ne sme zlorabiti bližnjega v svojo korist in njegovo škodo. In vse druge osebnostne nagone mora držati v mejah, v katerih služi svojemu namenu. Kdor preveč streže svojemu grlu, bo kmalu čutil tudi posledice svoje neurejenosti.

Nagon je torej v naravo vsajena sila, ki človeka žene k samoohrani, pamet pa mora biti tista, ki čuva nad tem, da se nagon drži svojih naravnih meja.

Drugi nagon pa je tisti, katerega je Stvarnik vsadil v človekovo telo, da se po njem ohrani človeški rod.

Ljubita in množita se!, tako je velel Bog prvim staršem. Če bi obstajala samo tale suha postava, potem bi pač samo veliki svetniki božji imeli voljo za družinske očete in matere, velikanska večina ljudi bi iz udobnosti raje skrbela le za lastno osebo. Človeštva na svetu bi pa bilo kmalu konec.

Bog je to dobro vedel in je zato dal posebno nagnjenje v človekovo telo in čuvstvo ljubezni v sree. Ta ljubezen, to nagnjenje oseb raznega spola naj bi vodilo do medsebojne zveze moža in žene v zakonskem življenju, iz katere naj se rode otroci. To čuvstvo naj bi razpoložilo dvojice srec k ustanovitvi urejene družine, kjer bi se oče in mati žrtvovala za svoje lastne otroke in jih vzgajala v poštene ljudi.

Vsa osnova vseh dram in romanov in vseh pesmi o ljubezni je izražana v tej božji zamisli. Ves spolni nagon je le gonilna sila, dana človeku zato, da je zagotovljena ohranitev človeštva na zemlji.

Kakor je dana jedi slast le zato, da si človek bolj lahko ohrani življenje, tako imajo tudi telesni užitki, ki se nanašajo na spolno življenje, svoj edini razlog samo v tem, da služijo ohranitvi človeškega rodu.

Sedanji rod pa bi hotel zgečkati svoje grlo z okusnimi jedmi, ne da bi hotel nositi tudi posledice nezmerne jedi, in si pomaga z raznimi sredstvi, kako se zgubi debelost in ohrani "linijo".

Bolj nevredno in mnogo bolj ponižujoče pa je, če išče svet spolne užitke izven meja, ki jih je postavil stvarnik s šesto zapovedjo in z zakramentom svetega zakona.

In nesreča naše dobe je v tem.

Drame, komedije, filmi, časopisi, trgovske propagande... zares hudičevo delo se vrši v teh stvarih. Jarma božje postave se hoče človeški rod osvoboditi, svobodě hoče, zabave in užitka išče! Pošteno družinsko življenje zasmehujejo.

Ali mar to vodi človeka k sreči? Ne!

Posledice vse nemoralne moderne "umetnosti" so najbolj vidne v teh modernih nemoralnih zločinih, ki so naraven sad izkrivljene "laične morale".

Svoboden je človek. To se pravi: kar se mu prav zdi, tisto more storiti.

Toda sveti Pavel modro naroča: "Da, svobodni in prosti, toda ne kakor tisti, ki svobodo izrabljajo za opravičilo svoje hudobije."

Vem, da ne bom nikoli pripravil vseh Slovencev do tega, da bi mi v cerkev prišli. Toda to mi je pa dolžnost, da z vsilo silo delam za to, da bi vsaj pravo presojo imeli o tem, kje so meje človeški poželjivosti in da bi vsak v pravi časti imel samega sebe in svojega bližnjega.

Služaj Martice iz Cordobe je v vsej grozoti pokazal, kam vodijo človeške strasti, če niso brzane.

Ta dogodek je pa tudi živ opomin vsem tistim, kateri ste očete in matere, da je treba imeti mnogo skrbi pri vzgoji otrok in da je treba paziti, kam otroci zahajajo in s kom se družijo.

Tisti ki je rekel: naj se hčer sama odloči, kadar bo pametna dovolj, kaj malo razume, kaj je človeška narava.

K slabemu je nagnjena in le dobro negovana more dati mlademu človeku plemenit značaj in modro presojo življenja.

Tisti otroci pa, kateri se učijo življenske modrosti iz filmov in časopisnih kvant, prav gotovo ne bodo nikdar dovolj močni, da obvladajo v sebi to, kar je neurejeno in bodo kmalu prav velika pokora tistim, katerim bi morali življenje lajšati, to je svojim staršem. In tega bodo krivi starši sami, ker niso pravilno vzgajali svojih otrok.

Hladnik Janez

CERKVENI VESTNIK

1. jan. Maša na Avellanedi. Molitve na Paternalu.

8. januarja. Maša na Avellanedi za Andreja Kandus. Molitve na Paternalu.

Božične praznike smo prav lepo praznovali. Zelo številna je bila vdeležba pri zelo službah božjih.

Pri polnočnici nas je obiskala tudi "presidenta de las Damas de S. Vicente", ki je prava gospodarica žavoda in kapele na Paternalu. Bila je zelo zadovoljna in kar očarana od našega petja.

Tudi na Avellanedi so nadvse lepo zapeli.

Opozorjam na "Novo mašo".

Radi nepredvidenih zadržkov se bo vršila malo pozneje.

5. febr. na Paternalu.

12. febr. na Avellanedi.

Torej 3 tedne pozneje!

Prosim rojake, da obvestite o tem vse tiste, kateri nedobe sami lista v roke in povabite vse naše k tej slovesnosti.

Poskrbite torej, da boste mogli priti vsi k tej edinstveni slovesnosti, kjer se bo zbralo toliko Slovencev, kot jih doslej menda še ni bilo skupaj v tej deželi.

Hladnik Janez

KROJAČNICA MOZETIČ

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsakovrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

OSORIO 5052 (Paternal) - Buenos Aires

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenec

Nadaljevanje 120

Tako je postal Ciril Razumovski, siromašen kozak iz stepe, velik gospod, ker ga je carica Elizabeta hotela nagraditi z vsemi mogočimi naslovi in častmi.

Ciril pa je imel samo eno željo.

Rad bi bil postal kosaški kapetan in sicer hetman nad vsemi kozaki stepe.

Carica mu je, samo po sebi umevno izpolnila njegov željo. Ciril Razumovski je postal kapetan, krasila ga je zlata častna sablja, na prsih pa je nosil Vladimirjev red.

Razumovski je bil vedno pri carici. Povsod jo je moral spremljati, ker je Elizabeta sedaj mnogo potovala, da bi se prepričala, če je beda naroda v Rusiji zares tako velika, kakor ji jo je naslikal Ciril.

Kar pa je videla, je samo potrdilo njegove besede. Prizadevala si je, da bi ublažila trpljenje naroda.

Tej svoji ljubezni je carica Elizabeta ostala zvesta do groba, čeprav so si dvorjaniki prizadevali, da bi kozaka očrnili in ponižali v njenih očeh ter ga na ta način odstranili z dvora.

Dve leti potem ko je Razumovski prišel na dvor, je carica Elizabeta začutila, da bo postala mati.

Najin otrok ne sme biti nezakonski, — je rekla carica Elizabeta svojemu ljubimcu in ukazala, da mora biti vse pripravljeno za tajno poroko sredi noči.

Duhovnik ju je poročil in čez nekaj meescev se je rodil moj brat.

Po enem letu pa sem se rodila tudi jaz.

Samo po sebi umevno je, da so naju skrivali, kajti ljudje niso sme-

li zvedeti, da sva caričina otroka. Nihče ni vedel, da je Elizabeta osrečila kakega moškega s svojo ljubeznijo, vsi so jo še vedno imeli za deviško kraljico.

Radl tega so naju izročili staremu komorniku Martiniču, čigar dobra žena naju je negovala. Bila je dobra in požrtvovalna gospa, ki nama je nadomeščala mater in zares skrbela za naju, kakor da bi bila njena otroka.

Nekega dne so me pripeljali k moji materi — videla sem tudi očeta. Čeprav sem bila takrat stara šele štiri leta, vendar se še prav dobro spominjam na tisto uro.

Najin otrok! — je vzkliknila carica in me objela. — Ciril, to je najin otrok!

— Tebi je podobna, — je rekel kosaški hetman.

— Ne — to so tvoje oči — tvoje modre oči, — odvrne carica. — Zato jo tembolj ljubim, ker ima tvoje oči.

Tedaj so me imenovali Nataalko. Ime Klarisa so mi dali mnogo pozneje.

— Oh, zakaj se moram ločiti od svojega otroka! — je stokala carica. — Zakaj ne smem vsak dan objemati svojega otroka, kakor druge matere. Zakaj ga ne smem negovati in vzgajati!

— Zato, ker si carica, — je rekel kozak. — Draga Elizabeta, ti nimaš samo tega otroka, tvoji so milijoni in milijoni otrok! Tvoja država je velika! Mati moraš biti vsem! Najina otroka pa te pri tem ne smeta motiti — odti morata iz Petrograda in iz Rusije. Ko pa bosta odrasla, bova poskrbela za njuno srečo!

Da, poskrbela bom! — je odgovorila carica in si obrisala solze. — Od Natalke se bom ločila, toda samo tako dolgo, dokler ne bo stara šest-

najst let, potem pa jo bom poklicala na dvor. Nataalka bo moja najlepša in najdražja dvorna dama, — te daj jo bom lahko vsaki dan videla.

— Moj sladki otrok, sedaj pa z bogom! — je nadaljevala carica in me se enkrat objela. — Bog naj te Blagoslovi — ne pozabi nikdar na svojo mamico — spomni se na svojega očeta! — Da pa naju ne boš nikdar pozabila — ti bom dala nekaj, kar moraš vedno nositi na svojem sreču.

Carica je vstala in stopila k mizi, na kateri je ležal majhen zabojček iz slonove kosti. Carica je odprla zabojček in vzela iz njega majhen križec, ki je bil okrašen z briljanti in s smaragdi in je visel na tenki zlati verižici.

— Ta križ, je rekla carica, — je posvečen Kazanjski Materi Božji. Dobila sem ga od metropolita, ki mi je rekel, da mi bo prinesel srečo.

— Moja draga Nataalka, jaz pa ga dam tebi, naj ta križ osreči tebe! — je rekla carica ter mi ga med ihtenjem obesila okrog vratu.

Tedaj je stopil tudi Ciril Razumovski bliže. Tudi v njegovih očeh so se svetile solze.

— Nosi ga vedno, hčerka moja, — je dejala carica, — ko pa te bom zopet poklicala nazaj, bom po njem spoznala, da si moja hčerka.

— Jaz pa ti ne morem dati tako dragocenega daru, kakor si ga dobila od svoje matere, — je rekel Razumovski in položil svojo roko na mojo glavo — toda tudi od mene boš dobila spomin.

— Tu imaš, vzemi to — nosi ga na sreču, prinesel ti bo srečo!

Medtem ko je govoril te besede, je vzel škarje, ki so ležale na mizi in si odrezal šop svojih levih, plavih las.

— Ciril! — je vzkliknila carica, — kaj si storil?

— Za svojega otroka mora človek

žrtvovati vse, kar ima, ne pa samo šopa las! Bog je zapovedal očetom, da se žrtvujejo za svoje otroke.

Za očetove lase mi je dala carica majhen zlat medaljon, potem pa so me starši še enkrat objeli ter me izročili komorniku, ki me je zopet odpeljal k svoji ženi.

— Oho, — kaj pa je to? — prekine Francesco Armidore pripovedovanje mlade deklice. — Gianettino, kaj se je zgodilo? Valovi se dvigajo, gondola se ziblje.

Gianettino se je škodoželjno nasmehnil potem pa je odvrnil ponižno:

— Signor, to ni nič hudega! Ne preti nam nobena nevarnost!

— Mislil sem že, da se pripravlja k nevihti. Če je pa tako, kakor praviš, vozi dalje! Mar ne, madona, tudi vaša želja je, da bi se peljali dalje?

— Zanašam se čisto na vas! — odvrne Klarisa. — Ne spoznam se na morje in vetrove, vem pa to, da sedaj ne bi na noben način rada umrla. Sedaj ne, ko še nisem dosegla svojega visokega cilja!

— Bog daj, da bi se vam posrečilo, kar želite! — vzklikne odkritosrčno mladi Francesco.

— Ali hočete slišati, kaj se je zgodilo potem? — vpraša Klarisa po kratkem molku.

— Oh, prosim vas, pripovedujte mi! Jaz uživam, ko poslušam vaše pripovedovanje.

— Istega dne sem odpotovala iz Petrograda in sicer z gospo Martinič.

V zaprti kočiji smo odpotovali po Rusiji, prispeli smo v neko mesto, kjer smo ostali nekaj dni. Stanovali smo v najlepšem hotelu mesta.

Zvečer pa je stopil v mojo sobo neki gospod z velikimi sivimi brki; ogrnjen je bil v dolg plašč.

Pri moji postelji je bedela gospa Martinič. Ko je zagledala neznanca, se je zdrznila.

Prišlec je potegnil iz žepa neko listino in jo pomolil gospe.

— Ali je to tisti otrok? — je vprašal prišlec.

— Da, — je odgovorila gospa Martinič. — Vi gospod, vi ste pa — grof Pineberg — mar ne?

— To vam dokazuje listina, ki sem vam jo ravnokar pokazal, — je odgovoril prišlec. — Jaz sem tisti, ki bo odslej nadzoroval vzgojo mlade princeese. Jutri zjutraj mi boste izročili otroka, potem pa se morate takoli zopet vrniti v Petrograd.

— Oh, gospod, — je prosila gospa Martinič in sklenila roki, — rotim vas, ljubite tega otroka, branite ga in skrbite, da se mu ne bo nikdar kaj pripetilo, kajti to je praveati angelj!

— Storil bom svojo dolžnost! — je odgovoril grof Pineberg ki je govoril prav slabo rusčino. Bil je Nemeec. — O kaki princeesi, samo po sebi umevno, ne bo več govora, kajti obvezal sem se da bom otroka adoptiral in jutri se bo Nataalka že imenovala grofica Klarisa Pineberg.

— Sedaj pa, lahko noč! Jutri zjutraj pa bo čakala pred hotelom moja kočija.

Še sedaj se spominjam, kako osorno je govoril ta potuhnjeni in neprijazni človek. Ko sem ga zagledala, sem slutila, da je ta grof strašen človek. In slutnja me ni varala.

Ponoči sem se nekolikokrat prebudila. Gospa Martinič je še vedno sedela pri moji postelji in tiho ihtela. Nepronehoma je jokala, izredno me je ljubila in misel, da me bo morala izročiti popolnoma tujemu človeku, ji je bila neznosna.

Drugo jutro me je gospa Martinič oblekla, skupaj sva opravili svojo

A. š.:

NOVOLETNO VOŠČILO

Je zopet prišlo novo leto.
Bo izpolnilo želje nam?
Naprej, junaško v življenje!
A bojazljivce naj bo sram!

Kdor za usodo se ne meni
kljubuje njenim muham vsem,
bo srečen hodil po tej zemlji
in za vse udarce bode nem.

Ko življenje te v obraz udari,
naj te ne moti obup, nemir,
udarec te samó popravi,
neustrašenost in srčni mir.

Mladine največje dobrota je ta:
neustrašen nastop in čistost srca.
Zatorej učiti se moraš mladina,
up naše bodočnosti ti si edina.

OTROCI VOŠČITE STARSEM!

Dolžnost vsakega otroka je, da za
novo leto vošči: sreče, zdravja in ve-
selja svojim staršem.

Ob enem pa jim mora obljubiti,
da bo k temu tudi sam pomagal s
tem, da bo vedno ubogljiv in lju-
bezniv s svojimi starši. Oni so, ki
za vas gledajo in napravijo vse mo-
goče, da ste srečnejši. Zato je prva
dolžnost vsakega otroka, da isto
vrača evojim staršem.

Otrok, ki svoje starše uboga in
spoštuje, je od vseh spoštovan ter ga
vsi radi imajo, kar mu seveda slajša
to zemeljsko življenje.

Novo leto naj nam pomeni novo
življenje. Ako smo v starem letu kaj
zagrešili, poskusimo sedaj popraviti.
Otrok, ki se zaveda, da je prav de-
lati po dobrih naukih svojih stari-
šev, bo tudi odrasel v moža ali ženo,
kateri bo znal soditi in gledati živ-
ljenje.

Ker pa življenje ni lahka stvar,
kdo drugi nas more za nje pripra-
viti, kot starši. Oni, ki so izkusili
grenkosti in trpljenje tega sveta.
Zato nas bodo gotovo vodili po pravi
poti. Poslušati jih in jim slediti,
pomeni postaviti si najlepši spome-
nik, ki ne bo nikdar ugasnil v lju-
bečih srcih naših starišev.

X.

NEKAJ NACELNEGA O IGRAČAH

Predvsem zelo važna ugotovitev:
igračice niso luksuz. Igrače so otroku

Mladinski kotiček

potrebne kakor vsakdanji kruh. Po-
trebne so mu za njegov duševni raz-
voj. Razvojne stopnje od dojenčka
do šolskega otroka pa so različne in
vsaka zahteva svoj tip igrače. Nepra-
va in nesmotrno izbrana igrača je
brez koristi, včasih celo v škodo.
Starši in sorodniki bi morali vede-
ti, kaj otrok za svojo starost in raz-
vojno stopnjo potrebuje. Prodajalec
bi moral znati pravilno svetovati.
Prodajo igrač bi primerjal prodaji
knjig: kakor ima ali bi moral imeti
prodajalec knjige čisto drugačen
odnos do prodajnega predmeta kot
pa specerist ali manufakturst do
svoje robe, tako bi semoral tudi pro-
dajalec igrače zavedati, da bi moral
biti več kakor sejmar. Te ugotovitve
so morda nove in se zde temu
ali onemu čudne, toda so točne.

Prvo leto. — Od prvega do tretje-
ga meseca: Majhen pisan predmet,
ki ga obesimo nad otrokovim leži-
ščem (žogica, šop pisanih trakov in
podobno). V četrtem mesecu: Z gu-
mastim trakom pisana ropotuljica iz
celuloida. Po petem mesecu: Ropo-
tulje, gumaste igrače (živali, pun-
čka, žoga), kosmate živali (iz sukna
ali pliša). Od devetega meseca da-
lje: Močne ropotulje, škatle (votle
kocke), kakšna živalca (iz sukna ali
lesa) na vrvi.

Drugo leto. — Žival na kolesih,
voziček, avto (nikar nič pločevinas-
tega!). Okrog poldrugega leta:
zvonček na kolesih, možicelj-capljač
(Hampelmann), godbeni mlinček,
pločevinast boben, koeke za postavl-
ljanje (barvane), prva slikanica v
leporello-vezavi (verze berimo, brez
ozira na to, ali jih otrok razume ali
ne). Konec drugega leta: Poleti i-
granje v pesku — vedree, lopatica,
kalupi iz pločevine, punčka ali žival
(medved) z obleko, postelja zanjó,
posoda.

Tretje in četrto leto. — Gugalni
konj, konj na kolu (Steckenpferd),
žoge, obroči za poganjanje, večji voz
ali avto (vse leseno), stol in miza za
punčke, kopalna kad, štedilnik in
posoda, lesene hišice za postavljanje
vasi, menažerija ali eirkus z živalmi,
lesen vlak, kamenčki za postavlja-

nje, gnetivo (plastilina, nakiplast ali
— ilovica), mozaične (in druge se-
stavljalne igre, tope škarje in papir,
barvni svičniki ali — še boljše —
majhna črna deska in barvna kreda,
prvo šivanje, sestavljanje slik s pre-
lepljenimi kockami (po predlogah),
trobenta in boben, orglice, majhen
klavir, slikanice (prizori iz otroškega
življenja), predstave z lanternó
magico ali z lutkami (vodijo odras-
li!), igranje v vlogah: pismonoša,
sprevodnik (garniture s potrebeči-

nami), trgovina. Za igre v dražbi:
poleg žoge vajeti in bič, "Črni Pe-
ter"....

Peto in šesto leto. — Tehnične se-
stavljalne igrače (Matador!), ročna
dela z rafijo, slikanje z barvicaami
po predlogah, soba ali kuhinja za
punčke, majhna prodajalna, lutkov-
ni oder (ročne lutke!), vlak na ti-
ru (pločevinast oz. železen, Märk-
lin!), skiro ali kolo, vrveca za ska-
kanje, loparji in žogice, obroči za
metanje, slikanje s pravljicami. (Za

Zgodovinski predjamski grad pri Postojni

igre v družbi: domino, razne dru-
žabne igre (konjske dirke in po-
dobne).

Solska doba. — Dopolnjevanje
tehničnih sestavljalnih igrač, nove
podobne (elektrotehnične, fizikalne
itd.), sploh stvarjalne igrače (roč-
no delo). Modeli letal. Statve. Vo-
jake, topove in podobno je treba
odklanjati.

IGRICA ZA KRATEK ČAS

Otroci postavijo pručke ali stole
v krogu in sedejo nanje. V sredino
kroga se postavi eden izmed igral-
cev, ki ima zavezane oči. Ta je lovec.
Nekaj časa hodi v krogu sem in tja,
potem sede enemu izmed otrok v na-
ročje. Otrok, na katerega sede, mo-
ra glasno zakričati. Lovec ga mora
spoznati po glasu. Če se mu to po-
sreči, zamenjata lovec in otrok svo-
ji vlogi. Če pa lovec ne ugane, kdo
je otrok, ki je zakričal, se mora spet
postaviti v sredino kroga in začeti
kler igralca, na katerega sede, ne
znova. To ponavlja toliko časa, do-
spozna po glasu.

ZANKE — UGANKE

Kako moreš "suho travo" napi-
sati samo s štirimi črkami?

(črke: s, e, e, d, r, a, v, o)

Kaj je samo v zraku, v ognju, v
vodi in na zemlji pa ne?

(črka: v)

Kaj vidiš včasih na dnu vode, pa
ni mokro?

(črke: u, n, i, t, e, n, e)

Kaj dela kmet, kadar hodi po nji-
vi?

(črke: s, t, o, p, i, t, e)

Katere ure ni treba nikoli navi-
jati?

(črke: u, r, e)

Za kom vsi ptiči letijo?

(črke: k, l, j, u, n, a)

Kdo hiti na vso moč, pa nikamor
ne pride.

(črke: p, l, e, s, a, l, e, c)

Kdaj je ovca zunaj in znotraj
kosmata?

(črke: n, a, v, n, e, r, e, v, u, n, j, e)

Kdo stoji sredi gozda ves dan in
vso noč samo na eni nogi?

(črke: o, p, o, t)

Zakaj ima mlinar bel klobuk?

(črke: v, a, t, e, r, a, k, o, v, u, m, i, z, a, s, e, z, a, t, o)

juvanjo molite, dobra gospa me je
še enkrat objela, potem pa me je iz-
ročila grofu Pinebergu, ki me je čakal
pred hotelom v svoji kočiji.

Francesco Armidore, potrdila se
bom, da vas ne bom predolgo mu-
čula. Na kratko bom opisala strašne-
ga človeka, v čigar roke sem prišla.

Ta grof Pineberg je bil nemški
plemič, ki je imel v bližini Berlina
zelo zadolženo posestvo. Njegova že-
na je bila nekdanja dvorna dama cari-
ce Elizabete, to je bil najbrž tudi
vzrok, da so me izročili baš njemu.

Carica je poznala svojo nekdanjo
dvorno damo in je vedela, da je blaga,
dobra in izobražena dama in da
ji lahko zaupa vzgojo svoje hčerke.
Carica pa ni vedela, da je bil grof
Pineberg pijanec in strasten igralec
in da je grofica živela z njim v zelo
nesrečnem zakonu.

Carica je vprašala po svojem edi-
nem zaupniku ministru Bestuševu
grofa Pineberga, če bi bil priprav-
ljen sprejeti v svojo hišo otroka dis-
kretnega rojstva.

Pogoj je bil, da da grof otroku
svoje ime.

Če pristane na ta predlog, dobi ta-
koj dvesto tisoč rubljev razen tega
pa mu je caričina milost vedno za-
gotovljena.

Grof je bil seveda takoj zado-
vljen s predlogom ministra Bestuše-
va, tembolj, ker sam ni imel otrok.

O tem pa je zvedela stranka na
ruskem dvoru, ki se je bala, da bi
ji otroci carice in Razumovskega za-
mogli nekoč postati nevarni — takoj
je odpotoval eden izmed dvorjani-
kov v Berlin in se dolgo pogovarjal
z grofom Pinebergom.

Rezultat tega pogovora sem kma-
lu občutila na svojem telesu. Pine-
berg je dobil od moje carice dvesto
tisoč rubljev, isto vsoto pa je dobil
tudi od Razumovskijevih sovražni-
kov, obljubil je, da bo pazil, da ne

bom nikdar doživela svojega šest-
najstega leta.

Po dolgi in naporni vožnji smo
prispeli v Berlin, odtod pa nas je
kočija odpeljala na grofovo pose-
stvo.

Posestvo se je nahajalo pri nalem
mestecu Pinebergu. To je zelo siro-
mašna okolica. Po poljih je bil po-
sajen samo krompir — stari dvorec
je bil skoraj razvalina — v hlevih
so stali suhi konji, bolno govedo,
povsod smo srečavali samo mrke
kmete — to je bila okolica, v kateri
bi bila morala tako dolgo ostati.

Bog pa mi je poslal dobrega an-
gelja.

To je bila grofica Pineberg!

Tudi sedaj se mnogokrat spom-
nim na to dobro, toda nesrečno že-
no, ki jo je dohitela tako žalostna
usoda.

Kako je bila srečna, dokler je bila
še na carskem dvoru v Petrogradu!

Nekega dne pa se je spoznala z
grofom Pinebergom, ki je bil tedaj
mlad in lep, zaljubila se je vanj in
naposled sta se tudi poročila.

Njen zakon pa je bil vrsta trplje-
nja in poniževanja.

Grof Pineberg jo je zanemarjal že
prve dni v zakonu, občeval je in se
družil z lahkomiselno berlinsko druž-
bo, doživel je marsikatero pustolov-
ščino z berlinskimi ženskami, pognal
je veliko groficično premoženje, ko
pa ni mogel več nikamor, — se je
vrnil k svoji ženi na osamljeno po-
sestvo in jo začel mučiti ter jo dol-
žiti svoje nesreče.

Nesrečnica je prenašala svoje mu-
ke z angeljsko potrpežljivostjo, to
pa je njenega moža še bolj jezilo in
nekega dne se je toliko spozabil, da
je svojo ženo pretepel. Pri tej priliki
je izginilo tudi zadnje upanje, da bi
grofica mogla postati kdaj srečna,

— rodila je mrtvega otroka.

Grofica je bila zelo nesrečna, ču-
tila se je strašno osamljeno, radi te-
ga me je sprejela z odprtimi rokami.

Postalala sem njena ljubljenska in
grofica si je prizadevala, da bi me
cim boljše vzgojila. Takrat sem bila
stara pet let, bil je torej skrajni čas,
da bi se naučila čitati in pisati.

Grofica me je pčučevala v nem-
škem jeziku, prizadevala pa si je tu-
di, da bi ne pozabila svoje materin-
ščine in kadar sva bili sami, sva ve-
dno govorili ruski.

Samo po sebi umevno je, da sva
mogli zelo paziti, da naju ni slišal
njen mož, ker se je silno razjezil, če
je slišal, da nisva govorili nemški.

K sreči sva grofa v teku treh na-
slednjih let zelo redkokdaj videle.
Sedaj je imel štiristo tisoč rubljev in
je lahko nadaljeval svoje prejšnje
življenje. V Berlinu je vsakdo po-
znal grofa Pineberga, ki je z obema
rokama metal denar na cesto in si je
v najodličnejši ulici najel prekrasno
palačo, ki je bila ponoči in podnevi
odprta vsem lepim in lahkomiselnim
berlinskimi ženskami in vsem prijate-
ljem.

Grofica se ni prav nič žalostila, da
je njen mož tako živel. Bila je zado-
voljna, da ga ni videla, da ji ni bilo
treba trepetati pred njegovo suro-
vostjo in da se je lahko popolno-
ma posvetila moji vzgoji.

Ljubila me je, kakor ljubi mati
svojega otroka. Ko me je naučila
nemščine, je govorila z menoj samo
še ruski in francoski, pozneje pa tu-
di angleški, seznanila me je z mno-
gimi znanostmi, ker je bila zelo izo-
bražena žena.

To so bila tri najsrečnejša leta
mojega detinstva, ki sem jih preži-
vela z groficeo na samotnem pose-
stvu. Ko pa sem bila stara devet let,
se je vse naenkrat spremenilo.

Nekega dne se je vrnil grof Pine-
berg na posestvo.

Bil je popolnoma uničen.

Pognal je vseh štiristo tisoč, to
mu pa še ni bilo dovolj, zadolžil se je
tudi za prav tolikšno vsoto.

Sedaj je bil vedno razdražljiv.

— Štediti moramo, — je vpil cele
dni. — Vidve sta tukaj živeli v mi-
ru, jaz pa sem moral v Berlinu de-
lati za vaju.

— Sedaj bo to čisto drugače! — Z
našim premoženjem bo treba odslej
boljše gospodariti, — ti pa — se je
Pineberg obrnil h grofici, — mi mo-
raš kot žena pomagati in štediti.

— Oh, kako srečna bi bila, če bi
bilo to mogoče! — je vzkliknila ubo-
ga žena. — Upam, da boš zadovolj-
na z menoj.

Človek pa, kakršen je bil grof Pi-
neberg, ni bil z ničemer zadovoljen.

Uboga grofica je dejala kolikor je
mogla. Žena, ki ni nikdar vedela kaj
je delo, je vstajala že ob zori in skr-
bela, da ne bi prišli ob vso živino,
nadzorovala je služabništvo in je
mnogokrat hodila na polje ter pazi-
la na delavce, ko pa se je pozno zve-
čer vračala je vsa utrujena sedla k
pisalni mizi ter delala pozno v noč.
Dopisovala si je z upniki svojega
moža, ki so postajali čezdalje bolj
nestrpni.

Tri leta so minula v neprestani
borbi med groficeo in upniki. Če bi
bil grof delaven in resen kakor nje-
govna žena, bi se dalo njegovo pose-
stvo morda še rešiti.

Toda grof Pineberg je znal samo
dobro kritizirati, sam pa ni ničesar
delal. Za vse je skrbela le njegova
žena. On pa je odhajal na lov in ker
si ni mogel več privoščiti dragih ve-
lemestnih ljubic, je zalezoval mlade
kmetice.

Neki upnik mu je končno prodal
na javni dražbi posestvo in tako sta
se morala grof in grofica Pineberg
preseliti v neko malo, uborno kmet-

sko hišico — in to je bilo vse, kar
jima je še ostalo.

Sedaj pa je napolnil za groficeo in
zame čas trpljenja. Delale sva od ju-
tra do večera, samo da sva priskr-
bele najpotrebnejše.

Grofica je odpotovala v Berlin,
kjer je prevajala romane. Z njenim
zaslužkom bi lahko dostojno živeli,
če ji ne bi grof pobral vsega denar-
ja.

Cele dneve je posedal v vaški krč-
mi; od začetka je pil vino in pivo,
pozneje pa le še žganje. Kadarkoli
je prišel domov, je bil vedno pijan.

Takrat navadno nikoli ni vedel,
kaj počenja. Večkrat je pograbil pa-
lico in pretepal svojo ženo in mene,
tako, da sva mnogokrat morale po-
begniti skozi okno.

— Francesco Armidore, ali ni bilo
moje detinstvo žalostno? Ne mislite,
da vam pripovedujem bajke — to je
bila mladost caričine hčerke!

— Oh, za vse to imam dokaze in
če bom postala carica, bom svetu do-
dazala, kaj sem vse pretrpela.

— Uboga Klarisa — zašepeta
Francesco — kar mi pripovedujete
je tako strašno, da bi rad videl, če
bi vse skupaj bila le bajka! Potem
vam vsaj verjeti ne bi moral.

— Grof se je trudil — nadaljuje
Klarisa — da me uniči. Skušal me je
končati z lakoto, toda bila sem do-
volj možna, da sem kljubovala vsa-
kemu pomanjkanju.

Četudi sem v tistih časih trpela
lakoto, sem kljub temu postajala od
dne do dne močnejša in lepša, kar
je seveda grofa Pineberga strašno
jezilo, ker bi po moji smrti prejel iz
Petrograda lepo nagrado.

Petnajst let mi je bilo, ko me je
nekega dne zadel najstrašnejši uda-
rec usode,

(Nadaljevanje prihodnjic)